

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
"Falu" Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Küldött gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1938

XIX. évfolyam, 28. szám.

Julius hó 10

A nép igazi felemelése nélkül nincs magyar jövő!

Mayer János nagyszerű beszámolója Barcs és Babócsa délsomogyi községeiben

Péter és Pál-napja ezidén kettős ünnepet hozott Barcs és Babócsa határmenti délsomogyi községek küzdelmes sorsot élő, de mégsem csüggedő magyarságának. Az élet, az áldás betakarításának gyönyörű magyar ünnepe ezen a napon országos jelentőségű politikai eseménnyel bővült: Mayer János v. miniszter, m. kir. titkos tanácsos, a Falu-Gazdaszövetség elnöke és a barcsi kerület országgyűlési képviselője beszámolót tartott, Tasnádi Nagy András, a NEP országos elnöke pedig nagyfontosságú politikai kijelentéseket tett.

Mayer János megnyilatkozásai mindig országos jelentőségű események, hiszen vitathatatlanul ő ma a magyar földművelő társadalom vezére és politikai életünk pártkülönbség nélküli tisztelettel övezett alakja, akit erre a diszes polcra a vérség joga, kimagasló emberi képességei és több évtizedes töretlen közeleti multja emeltek. Mayer János politikai súlyát és a Nemzeti Egység Pártjában elfoglalt előkelő helyét kívánta kifejezésre juttatni Tasnádi Nagy András, a Nemzeti Egység Pártja országos elnöke is akkor, amikor a barcsi és babócsai beszámolón résztvett és ezt az alkalmat használta fel arra, hogy messzirehangzó megállapításokat tegyen. Mindkét beszámoló sikerében osztozik egyfelől a Mayer János

személye felé irányuló szeretetteljes bizalom, másfelől a nemzeti egység gondolatának elevenen ható ereje.

A nagygyűlés helyeül a barcsi NEP vezetősége az Iparos Székházhoz tartozó szabad ég alatti mozsát jelölte ki. A padosorokat zsufolásig megtöltötték a barcsi választópolgárok, továbbá a környező Babócsa, Bélmár, Erdősokonya, Homokszentgyörgy, Rimjabesenyő, Rimjantócs, Rimjanylak, Somogyoracs és Vízvár községek népes küldöttségei.

A beszámolón résztvett Tasnádi Nagy András, a NEP országos elnöke; Barcsay Ákos somogyi főispán; Csizmadia András orosházi képviselő; Boronkay Károly barcsi főszolgabíró; Páska Zoltán dr. tb. főszolgabíró; Huber Gyula apátplebános, m. kir. kormányfőtanácsos; Tahács László barcsi főjegyző; Nagy József iskolafelügyelő; vitéz Fekete Imre, Neugebauer Béla, Berényi Ferenc és Demcsi János kisbirtokosok; a fővárosi és kaposvári sajtó több munkatársa és még sokan mások.

A barcsi NEP részéről Langmár Gáspár ny. alezredes, elnök és Walkó Gyula dr. titkár jelentek meg a nagygyűlésen.

A beszámolót Langmár Gáspár, a NEP kitünő helyi elnöke nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket, majd hálás szavakkal mondott köszönetet a nagygyűlés színe előtt Mayer Jánosnak azért az odaadással végzett közérdekű tevékenységért, amelyet a barcsi választókerület polgárainak érdekében kifejt.

Mayer János nagyszabású beszéde

Ezután hosszantartó, lelkes ünneplés közepette Mayer János v. miniszter, m. kir. titkos tanácsos emelkedett szólásra, hogy elmondja nagy érdeklődéssel várt tájékoztatóját a magyar politikai élet legfontosabb kérdéseiről.

Előljáróban aggodalommal emlékezett meg a borotvaellen tancoló európai helyzetről és rámutatott arra, hogy

a lefegyverzett, rokon nélküli, markonyi magyarságnak nincs módjában befolyást gyakorolni arra, lesz-e háború, vagy a világ megőrzi-e a békét?

Ebben a bizonytalan és a mi akaratunk nélkül alakuló helyzetben a po-

litikus első kötelessége az, hogy a választógról felvilágosítsa az ország népét. További kötelessége, hogy a belső nyugalom, az alkotmányon és törvényeken alapuló rend megőrzésére intsen minden polgárt. Végül a harmadik kötelessége, hogy szünet nélkül szorgalmazza a nemzeti szellemű, kitünően fegyverelt és áttűtő erejű hadsereg megteremtését. A polgárságnak ezzel szemben legyen gondja arra, hogy a kormány élén arravaló férfiak álljanak; olyanok, akik a szociális politika vágyán haladnak; nemcsak hirdetik a korszerű reformokat, hanem meg is valósítják azokat és becsületes sáfárok a verejtékes adófilérekkel.

Ezután Mayer János örömmel állapította meg, hogy

a néhai Gömbös Gyula, majd a Darányi Kálmán elnökléte alatti kormányok, jelenleg pedig Imrédy Béla kormánya ezeknek a követelményeknek mindenben megfelelt, illetőleg a mostani kormány ebben a határozott irányban indult el a közelemben.

A nagygyűlés közönségének élénk helyeslése közben sorolta fel most a szónok a legutóbbi néhány esztendő legkiemelkedőbb kormányzati intézkedéseit: így a gazdaadóságek rendezését; a hitbizományi reformot; a telepítés megkezdését; az ipari közgazdasági szabályozását; a szobakapcsolás lakások adómentességét; az OFB-földek és FAKSZ-községek törlesztő részleteinek csökkentését; a tükros választójog törvénybeiktatását; az öntözés lehetővé tételét; a mezőgazdasági öregségi biztosítás megvalósítását és a magyar viszonyok közt rendkívül jelentőséggel szerző hadseregfejlesztő és beruházó győri program elindítását.

Ilyen előzmények után került a kormány élére Imrédy Béla, a Nemzeti Bank elnöke, aki kitünő gazdaságpolitikus, európai hírnévű pénzügyi szakférfi, de ezenfelül pártatlanul művelt és széleslátókörű ember, aki telítve van a szociális problémák megoldására irányuló elszánt akarat.

Imrédy Bélának megingathatatlan meggyőződése az, hogy a magyarságra váró nagy feladatok megoldása a széles népretek komoly megerősítés nélkül el sem képzelhető.

Az Imrédy-kormány rövid, néhány hetes kormányzását máris számos törvényalkotás jelzi, így az ugynevezett zsidótörvény, a nagyfontosságú szeztörvény, a kilencnapos agrárhitel megteremtése, a bekötő utak építésének erőteljes útjában való folytatása és így tovább. Most következnek sorra pedig azok a törvényjavaslatok, amelyek hivatva lesznek a magyar javakat igazságosabban és méltányosabban megosztani, mint eddig.

Végül Mayer János szólott azokról a csodavárókról és ködös elméleteknek azokról a terjesztőiről, akik már azt is fennen hirdették, hogy a kormányhatalmat rövidesen átveszik.

— Ebben az országban, — emelte fel hangját Mayer János — a hatalmat csak a fennálló alkotmányos és törvényes uton lehet átvenni, másként nem. És ebben az országban csak egy vezér van, a mi hön szeretett kormányzónk (a kormányzó nevének említésekor a gyűlés közönséges lelkes éljenzésben tört ki),

akinek a Gondviselés azt a küldetést juttatta osztályrészül, hogy bölcsességgel és biztos kézzel vezesse ezt a nemzetet,

— Ne feledje el senki, hogy nincs olyan ember, aki jelszóból kenyeret tud teremteni és a trianoni csónak-országból paradíszot. Igenis, szükség van korszerű reformokra, szükség van a szociális kérdések fokozatos megoldására, de forradalom nélkül, mert belső harc esetén csak a magyar lenne vesztes.

— Szent István ünnepi évében vagyunk, — fejezte be nagyszabású beszédét Mayer János. — Első királyunk élete és műve arra tanít, hogy országunk annak köszönhetőe ezerszázados fennállását, hogy bölcs uralkodója a kereszténység, fundamentumára épített. Erről az alapról letérni ma sem lehet. Kereszténység, izzó magyar szellem, erős fajvédelem, közeleti tisztesség, igazság és méltányosság, egymás iránti megbecsülés, egyetértés legyenek utjaink az új magyar politikának.

Mivel az Imrédy-kormány mind ezt nemcsak vallja, de szerinte cselekszik, a magyar polgárság egyértelműleg sorakozzék fel a háta mögé,

hogy nyugodtan és legjobb tudása szerint intézhesse az ország belső és külső ügyeit a nagy magyar célok megvalósítása érdekében.

A nagygyűlés közönsége beszéde befejezése után percekig ünneplte Mayer Jánost, akinek meggyőző erővel és szónoki lendülettel elmondott szavai láthatóan mély hatást gyakoroltak a hallgatóságra.

Tasnádi Nagy András felszólalása

Az ünneplés lecsillapulta után Tasnádi Nagy András, a NEP országos elnöke, szólott az egybegyűltekhez. Meleg szeretettel jellemezte Mayer János komoly, munkás egyéniségét és teljes elismerését fejezte ki több évtizedes közeleti működése iránt, amelyet mindig a magyar nép boldogulásának kívívása irányított.

Ezután **Tasnádi Nagy András** a NEP június 19-én Debrecenben tartott nagygyűlésével foglalkozott, majd megjegyzéssel kísért a Független Kisgazdapárt június 19-én, Kaposvártól tartott gyűlésén elhangzott kijelentéseket.

— A Független Kisgazdapárt vezére — mondotta többek közt — Kaposvártól a hitbizományok azonnali megszüntetését követelte. Ha ez megtörténik, egyszerre 400.000 hold föld szabadulna fel, ami a föld árának katasztrofális esését vonná maga után. Két évvel ezelőtt hozta meg a parlament a törvényt a hitbizományokról s ennek végrehajtásával pár évtized alatt Magyarországon fokozatosan megszűnnek a nagy mezőgazdasági hitbizományok. Mi is azt akarjuk,

hogy a köz- és célvagyon kihasználásának útján kisemberek vagy bérlelőszövetkezetek keze kerüljön.

Rajta leszünk, hogy a bankok kezén lévő birtokokat is földbirtokpolitikai célokra fordítsák.

— A házhelyek felújítását is követelte a Kisgazdapárt vezére. Teljesen egyek vagyunk vele. Mi is rajta vagyunk, hogy a törpebirtokokok a telepítési akció során növelhessék birtokállományukat. A telepítési törvények is az egyik célja. És hogy a telepítési akció ütemét gyorsítani kívánjuk, annak legkésebb bizonyítéka, hogy

a beruházási hitelekkel is 20 milliót fordítanak erre a célra.

— Szociális adópolitikát is sürget a Kisgazdapárt vezére. Ezen a téren már több lépés történt. De ilyen maga az ezermilliók beruházási törvénynek az az intézkedése is, hogy ennek terhei alól az 50.000 pengőnél kisebb vagyonok mentesülnek. Mindemellett a pénzügyminiszter csak a napokban jelentette be, hogy *előkezesítés alatt áll az adóreform, amely a gyengébb vállalkozásokat és az erősebb vállalkozások nagyobb terhet ró.*

— Gazdasági gutaütöttség állapotáról is beszélt a Kisgazdapárt vezére. Csodálkozom kell ezen — mondotta **Tasnádi Nagy András** — mert azt hiszem, a költségvetés egyensúlya, a külföldi adósságok rendezése, a pénzügyi ellenőrzés megszüntetése, a pénzünk értékének fenntartása, kivételünk emelkedése, maga az ezermilliók beruházás s a már kiadott százmillió értékét meghaladó beruházási munka, a legutóbb beállított mintegy 6000 új munkás, mindent, csak gutaütöttséget nem bizonyítanak.

— Azt az egészen újszerű követelést állítja fel **Eckhardt Tibor**, hogy a népet kell jobban szeretni, mint az országot. Mi eddig mindig mást tanultunk és hirdettünk. **Eckhardt** azt mondja, a néppel a néppel! S a népet szeressük jobban, mint az országot. Ezzel szemben én így foglalom össze programunkat:

erős nemzetet és boldog népet akarunk!

Ezért foglalkozunk szeretettel a gyengék felemelésével, szociális érzéssel, kitartó munkával és ehhez kérjük a mi népünk támogatását is.

Csizmadia András köszöntője

Tasnádi Nagy Andrásnak a meggyőzés erejét sugárzó, szép beszédét hosszantartó taps és általános helyeslés fogadta. Utána **Csizmadia András** országgyűlési képviselő az orosházi gazdák üdvözlését tolmácsolta, majd utalt arra, hogy a magyar társadalomban a *lövészárkok egységét és összeforrását kell megteremtelnünk*. Ne hagyja figyelmen kívül senki, hogy mindenkinél, aki erre a világra született, *joga van az élethez és joga van ahhoz, hogy jobb sors kívánásként törekedjen*. Beszéde végén óva intett a külföldről importált eszmék vak követésétől. **Walkó Gyula** dr. ügyvéd, párttit-

kár felszólalása után **Barcsay Ákos** főispán

köszönte meg **Mayer János**nak, hogy annyi odaadással karolja fel a nehéz sorsban élő határmenti nép kívánásait.

Végül hangsúlyozta, hogy ő is azon van és azon lesz, hogy a barcsiai jogos óhajait mindenben és mindenkor teljesítse. Lelekes élnézés követte a közszereplésben álló főispán közvetlen szavait, majd a közönség elénekelt a Himnuszot és ezzel a bensőséges ünnepi gyűlés véget ért.

Délben a Dráva-szállóban közel kétszázterítékes közebéd folyt le, amelyen **Barcsay Ákos** főispán; **Berényi Ferenc** községi bíró; **Vitéz Szabó István** gazda; **Halka Sándor** ref. esperes; **Huber Gyula** apátplébános, m. kir. kormányfőtanácsos; **Boán Ignác** esperes; **Tasnádi Nagy András**, a NEP országos elnöke; **Mayer János** v. miniszter és **Csizmadia András** országgyűlési képviselő mondottak pohárköszöntőket.

A babócsai ünnepség

Mayer János ny. miniszter, **Tasnádi Nagy András**, a NEP országos elnöke és kíséretük délután autókban a szomszédos **Babócsa** községben tettek látogatást. A Hősök emléke közelében

emelt diadalkapu előtt sorakoztak fel a vitézek, leventék, magyar-ruhás leányok, önkéntes tüzöltek és az ünnepelőbe öltözött közönség nemcsak **Babócsáról**, hanem a környező **Bakházól**, **Bélaóváról**, **Bolhól**, **Heresznyéről**, **Komlósról**, **Rényajánypécsről** és **Vízvár** községekből is. Az érkező vendégeket **Buday Flórián** róm. kath. plébános, **Székely Ferenc** főjegyző és **Pergő József** tanító, NEP-titkár fogadták.

A beszámoló gyűlés a népház zsúfolt nagytermében folyt le. A fővárosi vendégek a színpadon helyezkedtek el. A gyűlést a „Magyar Hírszekegy” elmondása után **Buday Flórián** plébános nyitotta meg magasszónyával a beszédet, majd **Mayer János** v. miniszter mondotta el egyöntetű helyesléssel kísért beszámolóbeszédét, amelyet lelekes szönni nem akaró élnézésel köszönt meg a hallgatóság. Utána **Tasnádi Nagy András**, majd **Csizmadia András** képviselő és **Barcsay Ákos** főispán szólaltak fel, nagy tetszést arva.

A nagysikerű gyűlést a kitünő **Pergő József** titkár zárta be, lelekes szavakkal fejezve ki a választóközönség törhetetlen bizalmát **Mayer János** személye és önzetlen munkássága iránt. A gyűlés után **Mayer János** v. miniszter küldöttségeket fogadott, majd a fővárosi vendégek visszatértek **Barcsra**, onnan pedig a fővárosba. (m. e.)

A HÉT POLITIKAJA

Erős hadsereg és erős falu

Vitéz **Rátz Jenő** gyalogsági tábornok, honvédelmi miniszter június 3-án, az abádszalóki választókörület több községében programbeszédet mondott. Az abádszalóki gyűlésen megjelent és felszólalt vitéz **Imrédy Béla** miniszterelnök is, aki repülőgépen érkezett **Mikecz Ödön** igazságügyminiszter kíséretében.

A kerületi elnök megnyitotta után **Tasnádi Nagy András**, a NEP országos elnöke, tartott hatásos beszédet, amelyben különösen hangzott, hogy bünösök, akik széthúzást hirdetnek az országban!

A nagy tetszéssel és tapsal fogadott beszéd után vitéz **Rátz Jenő** honvédelmi miniszter fejtette ki

programját. Azt hangsúlyozta, hogy országépítő munkát csak akkor lehet végrehajtani, ha *azt erős hadsereg védelmezi*. Meltáta a győri program országépítő jelentőségét, amelynek egyik főpontja a hadsereg fejlesztése.

Gazdag, erős népre, katonás szellemre, összetartásra, együttérzésre, áldozatkészségre van szükségünk.

A családvédelem szükségességével kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az erős nemzetnek szaporának kell lennie.

A minisztert beszéde után hosszan ünnepelték a választók.

A miniszterelnök beszéde

Ezután vitéz **Imrédy Béla** a magyar lélekbeli táplálkozó jobboldali politika lényegét fejtegette. A két erényt, amely azt fenntartotta akkor is, amikor talán egész Európában az egyetlen kormányon levő jobboldali párt volt. Az egyik nagy erénye az, hogy *sohaem szabad el a földtől*, mindig szerette, becsülte és jól művelte. A másik pedig *katonaszeretete*, amellyel mindig ki tudott állni, amikor a haza sorsa ugy kívánta.

A miniszterelnök beszéde további során foglalkozott az erőfeszítésekkel, amelyekre szükségünk van, hogy hadseregünket kifejezheszük, de kijelentette, hogy azok végrehajtásánál a falu népe jól jár.

A beruházási hozzájárulás legnagyobb részét a vállalatok és részvénytársaságok viselik, a maradéknak nagyobb részét a városi vagyon és ami a földre esik ebből a teherből, annak kétszeresét kapja vissza a magyar falu a program végrehajtása során.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia ékszerésznél,

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9.

A római látogatás

Vitéz **Imrédy Béla** dr. miniszterelnök és **Kánya Kálmán** külügyminiszter július 10-én második felében hivatalos látogatásra Rómába utazik.

Ez a hivatalos látogatás, amelyet a magyar kormány elnöke és külügyminisztere tesz az olasz világirodalom vezetőinél, a magyar nemzet igaz érzésében és őszinte ragaszkodásában sokkal többet jelent az udvariassági látogatások egyszerű diplomáciai tényénél.

Mussolini megértő nemzetéhez nem lehet el felelős magyar államférfi, hogy utraivalól az egész magyarság meleg szeretetét és a nemes olasz nemzet iránti évezredek hajtársi érzését újra és újra magával ne vegye.

A látogatás nem is lehet más, mint ismételt megpecsételése az olasz-magyar barátságának, amely egyik legfőbb záloga a törtélen magyar jövőnek. Isten áldása kísérel kormányfőinket. A magyar falvak őszinte jókívánása is kísérel őket.

Antal államtitkár a földkérdésről

Csicsery-Rónay István országgyűlési képviselő **Kadarikván** tartott beszámológyűlésen résztvevő és beszédet mondott **Antal István** államtitkár.

— A földbirtokpolitika tekintetében — mondotta többek között — sem papíroselméleteket, sem merev dogmákat, sem divatos szólamokat nem követünk, tehát nem hirdetjük a nagybirtokok felosztását, sőt ennek hirdetését az ország mai helyzetében egyenesen károsnak, sőt veszedelmesnek tartjuk. Egyetlen felelőspolitikai iránynak sem lehet célja a földosztás, hanem csak az, hogy *mínél több dolgozó fölműves számára biztosítsunk minél nagyobb darab kenyeret*. A nagybirtok megsemmisítése a magyar agrártermelés mai állása mellett pontosan az ellenkező eredményt érme el: *sem jólétet, hanem gazdasági zűrvartart teremtene, mert sajnos, nincs annyi földünk, hogy minden igényt ki lehetne elégíteni*. Az egyetlen okos, céltudatos, realis földbirtokpolitika ma csak ez lehet: *megfelelő előrelátással, természetleg megalapozott telepítési politikával, főként pedig realis pénzügyi átalakításokkal kiegyenlíteni a földbirtokmegosztás terén az ország egyes vidékein megállapítható szembevetendő aránytalanságokat*.

A felsőház is befecze munkáját

A felsőház július 6-án tartott ülésén — **Keresztes-Fischer Ferenc** belügyminiszter, **Mikecz Ödön** igazságügyminiszter és **Sztranyavszky Sándor** földmívelésügyi miniszter hozzájárulása után — elfogadta a *hegykőszelvény*, majd a *szesztervényjavaslatot*. Ezután letárgyalták **Reményi-Schneller Lajos** pénzügyminiszter fejtései után a **Nemzeti Bank reformjáról** szóló törvényjavaslatot és ezzel a felsőház be is fejezte nyári szünet előtti munkáját.

Hirlapírók a miniszterelnöknel

A fővárosi napilapok politikai rovatvezetői július 6-án tisztelegtek vitéz **Imrédy Béla** miniszterelnöknel. A miniszterelnök arra kérte a sajtó képviselőit, hogy munkájukban ne keressék azt, ami a magyart a magyartól elválasztja, hanem inkább azt, ami a magyart a magyarral összekapcsolja. A miniszterelnök különösen a felelőségerést ajánlotta a hirlapírók figyelmébe.

„Minden idegszálam megfeszítésével igyekszem megakadályozni, hogy európai háboru törjön ki“

Az angol miniszterelnök mélyen megrázó beszéde

Chamberlain angol miniszterelnök legutóbb beszédet mondott, amelyben többek közt így szólott:

— Ha körültekintek a világon, megdöbbenéssel tölt el az, amit látok.

A világ összes népei tőkéjüket az egymás elpusztítására szánt borzalmas fegyverekre pazarolják.

Vajjon volt-e valamikor ennél iróztatosabb örültség a világ teremtése óta? Ha ismét meggyőződünk arról, hogy csak háborúval védhetjük meg szabadságunkat, akkor újra fegyverhez nyulnánk, de meg kell gondolnunk, mit jelentene az újabb háboru az egész emberiségre. A legutóbbi háboru vérvesztése megalátdta a húszmillió halottat és sebesültet. Bármelyik fél nevezze is magát győztesnek, a jövő háborújában nem lesznek többé nyertesek, csak vesztesek.

— Szilárd meggyőződésem szerint az a főkötelességem, hogy

minden idegszálam megfeszítésével igyekszem megakadályozni, hogy ismét európai háboru törjön ki és nem hiszem, hogy bárki, akit nem vakít el pártszelvény, ne értene velem egyet.

— A spanyol polgárháboru kezdete óta főteherünk a küzdelem elszigetelésére irányult. Végre elfogadták az önkéntesek elszállítását célzó tervünket s nemsokára az idegen önkéntesek a spanyolokra hagyják Spanyolországot. Angliának a békéért folytatott erőfeszítései már eddig is tökéletesen megjavították a kontinens légkörét. Nem hiszem, hogy az ország azt kívánja, hogy ezt a politikát kihívó és támadó magatartással cseréljük fel, amely nagyon hősi benyomást keltene ugyan, de veszedelmes következményekkel járna.

Nap-nap után növeljük Anglia hatalmát. Minél erősebb Anglia, annál türelmesebb és nagylelkűbb lehet.

— Erőnkét végső esetre kell tartogatnunk, amíg meg nem győződünk arról, hogy csakis az erőszak alkalmazásával védhetjük meg létérdekeinket.

zsirt és Iekvárt, — vagy mint itt nevezik, marmeládót — szintén egy-negyed—egynegyed kilót adnak. Marmaládé helyett előbb tehénsajtot kaptunk, de nem ízlett és így ezt kapunk helyette. Kenyeret két veknit kapunk egy hétre, ezeket mindenki külön megkapja, mert egyébként a gazdasági konyháról kapjuk az élelmezést. Hat órákor tejeskávét, dében, az elmaradhatatlan krumpplin kívül, húst vagy halat, fűzeléket és többször egy héten különféle főzeléket, sóskaft, salátát, spenótot, borsót, stb., mikor mi van soron. Vacsorára szintén krumpfit, más módon készítve, tejeséttel, vagy tiszta tej, hús, vagy tojás kerül az asztalra. Amint ezekből látni, egész más az élelmezésünk, mint a szerződés előírja, de ne tessék azt gondolni, hogy ez minellent úgy van, sőt mondatom, kivétel helyzetben vagyunk, mert — mint a német munkások mondják — „Herr Berckemeyer jó gazda!“ ...

— Kettő már erősen törjük a német szót, úgy mondják a németek, ha így haladunk tovább, mint az elmúlt pár hónap alatt, decemberre jól beszélünk németül. Napközben, ha valami más parancsot kapunk, vagy más munkát adnak, már egyikünk-

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

nek sincs tolmácsra szüksége.

— Egyebekben hálásan köszönjük a Vasárnap-ot, minden szombaton izgatottan várjuk a hazai és egyéb híreket. Tisztelettel

Bán József

Ehhez a tömören és elevenen megírt levélhez, amely képét adja a lecseni gazdaságban dolgozó magyar munkások életmódjának, nem kell magyarázatot fűzni, mert bizonyára minden olvasónk velünk együtt büszke érzéssel állapítja meg, hogy a mezőkövesdől Németországba került munkástevéreink mutatják meg az igazi ősi erényeket, a nemes és szép magyar virtust: a köteleltségűdást és a testvéri összefogást!

A sokasodó magyarság erőt és hatalmat hirdet!

Az Egységpolitikai Társaság által létesített Népszaporodási Alap felhívást intézett a magyar társadalomhoz és ebben többek között ezeket mondja: A magyar elveszültek száma 50 év előtt még 45,6 ezrelék volt, ma 20 ezrelék, tehát

egy fél század alatt felére csökkent a magyar anyák termékenysége.

Ilyen kegyetlen érvágást Európa egyetlen nemzetén sem végzett az elmúlt másfél emberöltő alatt az idő! Igaz: Nyugat-Európa is elgazdálkodta gyermekvagona egy részét, de mi kevesen vagyunk ... Ha összehasonlítjuk az 1921. évi magyar embertermést (255.453 = 31,8 ezrelék), az 1936. évivel (183.000 = 20,4 ezrelék), állíthatjuk, hogy a magyarság évente 70 ezer új magyarral szegényedik.

A belső és külső népesedési helyzet felismerése indította az Egységpolitikai Társaságot arra, hogy legfeljelmesebb nemzeti áfiumnak, a termékenység csökkentésének, orvosságát jelölje meg. Azóta töretlen energiával, fanatikusan hittel próbálja a magyar társadalmat felrázni, hirdelve, hogy sorsunk alakulása, gyermekeink, uno-

káink boldogulása attól függ, hogy apát követ-e fia, hogy az ekesszar, kalapács és kard kihullik-e fajtánk kezéből, vagy sem. Egy öntudatos, számbelileg erős kultúrmenzettel feltelülül nagyobb darab kenyeret fog fiai számára biztosítani tudni, mint egy elaggott, fáradt néptöredék.

Egy szaporodó magyarság a nemzet minden osztálya felé optimizmust sugároz, az utóállamok felé pedig erőt és hatalmat hirdet!

A mozgalom történelmi jelentőségét nem abban rejlik, hogy az egyke, a biológiai romlás egyéb tünetei ellen már évek óta harcol és a magyar népi erők hadsoraft rendezti, hanem hogy a belső nemzeti optimizmus és külső hatalom megeremtésére a 20 milliós magyar néptömb megvalósítását tűzte ki céljává. Valljuk és hirdetjük, hogy a 20 milliós magyar néptömb nem ábrándkép, hanem hátrózott parancs minden magyar számára! A népesedési küzdelemben elért győzelem biztosíthatja csak az életet, a fiataloságot, a katonai erőt, a gazdasági fellendülést és a magyarság dicsőségét!

Herr Berckemeyer jó gazda...

Hogyan élnek a magyar munkások az egyik német gazdaságban?

Bán József magyar mezőgazdasági munkástevéreink néhány hónappal ezelőtt a többi munkással együtt kikerült Németországba, ahol a Schweirin melletti Leesenben (Mecklenburg) osztották be egy gazdaságba. A napokban levelet kaptunk Bán Józseftől, aki soraiban érdekes formában számol be életmódjukról és tapasztalataikról. A nagyon elevenen és okosan megírt levélből közlünk néhány szemelvényt, hogy megmutassuk olvasóinknak, hogyan élnek Leesenben a magyarok és egyben megmutassuk, hogyan kellene viselkedniük Németországban, itt, ahol a magyar embereknek, hogy a Szent István birodalmának újraépítését megkönnyítsék és meggyorsítsák.

„Zsebrevágni“ a haragot

— Mint amikor a sötét felhőt vilámlam hasítja, — így kezdi levelét Bán József — úgy villant fel mindannyiunk szemében az öröm fénye, amikor június 11-én este 7 órákor megjelent a Vasárnap nálunk. Olyan ez nekünk, különösen a lap munkásmelléklete, mint az aggódó édesanya tanácsa, intelmei távollévő fiaihoz. De a lap valóban az is, mert hiszen a Vasárnap utján mindnyájunk édesanyja, az édes, csonka magyar haza küld jó tanácsokat, oktat, hogy mit hogyan tegyünk; int, hogy kerüljük a civódást, perlekedést, tartassuk meg a magyar becsületet azért, hadd lássa a világ, hogy mi egy jobb sorsra érdemes nép vagyunk.

— Amint az üzeneteket olvasom, látom, hogy egyes csoportoknál kellemelenségek, civódások vannak; ez bizony nem valami dicséretes dolog, mert nemsoká a saját maguk, hanem más munkástevéreink hírnevének is ártanak az ilyenek. Példa rá az, amit itt emlegetnek. Ide és erre a vitékre ugyanis öt éven át tengyel munkások jártak, de részegesked-

sük és veszekedéseik miatt megutálták őket és most hallani sem akarnak róluk. Mi nem ezt akarjuk elérni... Hála Istennek, köztünk ilyen dolgok nem fordulhatnak elő. Elvünk az, hogy akinek veszekedő kedve van, vágja zsebre a haragját: itt nem szabad veszekedni! Köztünk megértésnek, ha szükséges, elnézésnek kell lenni!

Testvériség a munkában

— Akkord-munkánál, ahol mindenkinek kimernek bizonyos területet — például répamunkánál, vagy ehhez hasonló munkánál — úgy járunk el, hogy ha az egyikünk elvégezte a neki adott munkát, megy a másiknak segíteni és addig nem kezd más munkába, amíg kész nincs mindenké. Azért tesszük ezt, hogy az, akinek rosszabb munkahely jutott, ne érezzen fájdalmat amiatt, hogy ő több, nehezebb munkával, legjobb akaratú iparkodása mellett is, kevesebbet keres, mint a másik.

— Tizenkilencen vagyunk: 9 férfi és 10 nő; a közénk beosztott vasmegei vend tolmács és egy ugyanoda való nő kivételével, mind mezőkövesdiek. A tolmáccsal is a legjobb egyetértésben élünk; nem érezheti magát idegennek köztünk. Szolgálatkész, derék magyar testvér. A tolmáccsalal nines sok baja, mert a minket közéről érdeklő dolgokról az inspektor, vagy számtartó kérdezés nélkül felvilágosítást ad. Így a pénzkiállításról és a szalonrendelésről is már jóval előre értesültünk, mint az újságból olvastuk.

Németül tanulnak a mezőkövesdiek

— Szalonra ugyan nines szükségünk, mert személynként, hetenként egy negyediköt kapunk. Vaját,

Az Aranyvonat hetedik útja

Július 3-án reggel, hetedik ízben háromnapos országjáró utra indult el a Szent Jobb az Aranyvonaton. Ceglédre állott meg először az Aranyvonat rövid időre, majd Abonyban. Hét órákor futott be Szolnokra, ahol katonai disztaad, vármegyei és városi küldöttség fogadta. Mezőtúron, Gyomán, Békéscsabán állt meg meg a vonat. Hatalmas ünneplés fogadta a Szent Jobbot Gyulán is, ahol festői menetben kísérték a szent ereklyét a plébániatemplom elé. Az Aranyvonat ezután visszatért Békéscsabára és innen Debrecen felé folytatta útját. Pustapó, Szajol, Törökcsentmiklós, Fegyvernek, Kisújszállás, Karcag, Püspökhatány, Hajdúszoboszló érintése este 8 órákor érkezett Debrecenbe. A Szent Jobbot hozó aranykocsit hatalmas reflektorok borították el fényzőnnei a pályaudvar épületének ormáról és ugyancsak reflektorok

világították meg az állomás előtti Petőfi-téren azt a díszes emelvényt, amelyre a Szent Jobbot elhelyezték. Rövid ájtatosság után megkezdődött a hatalmas arányú elvonulás. További útján lelkes ünneplés fogadta Hajdúhadháza is az Aranyvonatot.

Nyíregyházára este 10 órákor érkezett meg az Aranyvonat, melynek megérkezését 11 ágyulovés jelezte. Katonai tisztelgés után emelték ki a Szent Jobbot az aranykocsiból és megkezdődött a bevonulás a kivilágított ablakosok és égő gyertyákkal sorfalt álló embertömeg között a Kossuth-térre. A Szent Jobbot éjszákára a főtemplomban helyezték el.

Az Aranyvonat a július 4-ről 5-re virradó éjszakát Egerben töltötte, Egerből feltizenegy órákor Gyöngyösre ment, ahová délután egy óra tájban érkezett. A Szent Eréklyét vívó vonat öt óra husz percork indult vissza Budapestre. Utközben Vámasgyörkön, Hatvanban, Ágoston és Gödöllőn tartózkodott.

ANGORASZÖVETSÉG

Az Angoraszövetség közli, hogy e héten kiküldte minden tagja és az összes érdeklődők számára az „Angora” Tenyésztő-, Feldolgozó- és Értékesítő Szövetkezettel, valamint a meginduló gyapjúáruval kapcsolatos tudnivalókról szóló körlevelét. Aki nem kapta esetleg meg, sürgősen jelezte be a Szövetségnek, hogy azt pótlólag megküldhessék, miután már július 10-én megkezdődnek a gyapjúárvételek.

Ki fizet mezőgazdasági kamarai illetéket?

Most jelent meg a kamarai illeték kivételéről és kezeléséről szóló pénzügyminiszteri rendelet a hivatalos lapban. A rendelet értelmében mezőgazdasági kamarai illetéket tartoznak fizetni: 1. a kamara területén földadó alá eső mezőgazdasági földbirtokok tényleges birtokosai, illetve haszonélvezői és az ilyen birtokok haszonélvezői; 2. az adóköteles mezőgazdasági mellékparcellák üzők, feltéve, hogy leginkább saját nyerstermények feldolgozására és eladására szorítkoznak; 3. a mesterséges halastavak tényleges birtokosai, haszonélvezői és haszonbérleti; 4. a gazdatisztek; 5. a mezőgazdasági termelő, értékesítő és fogyasztási szövetkezetek. A földadó kataszterben az erdőművelési ágban felvett földbirtok, illetve birtokrész után mezőgazdasági kamarai illeték nem vehető ki.

A mezőgazdasági kamarai illeték alapja: a) mezőgazdasági földbirtok után, az adóévben kivett *állami földadó*; b) a földhaszonbérlet, az adóköteles mezőgazdasági mellékparcella üzem és a mesterséges halastó után az adóévben kivett és mindenkor 5 százalékkal számítható általános kereseti adó; c) a gazdatisztek illetéme után, a megelőző évre járó *alkalmazotti kereseti adó*; d) végül a mezőgazdasági termelő, értékesítő és fogyasztási szövetkezetek terhére az adóévben kivett *társulati adó*. A mezőgazdasági kamarai illeték kivételét kulcsát a kamara *közgyűlése* évenként a földművelésügyi miniszter által jóváhagyott költségvetésben állapítja meg. A mezőgazdasági kamarai illetéket a községi elöljáróság, illetve a városi adóhivatal a földadónak, az általános kereseti adónak és a társulati adónak előírásával egyidejűen közvetlenül a *községi adó-főkönyvben írja elő és kezeli*. A mezőgazdasági kamarai illeték *négy egyenlő évi részletben az egyenes adókkal együttesen fizetendő*.

Új rendelkezések a száj- és körömfájás megakadályozására

A száj- és körömfájás elterjedésének megakadályozása céljából kiadott rendelkezések némelyike mellőzhetővé vált, némelyike pedig kiegészítésre, vagy módosításra szorult. Ez okból a földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a száj- és körömfájás hatóságai megállapítása esetén, a betegség elterjedésének megállapítása végett az elsőfokú állategészségügyrendőri hatóság tartozik intézkedni aziránt, hogy a *fertőzött helytől számított öt-kilométeres távolságon belül tartott hasított körmű állatállomány darabonként megvizsgáltassék*.

Olyan állatvására, állatkiállításra, vagy állatdíjazásra, amelyet a *fertőzött község (város) határáról számított 10 kilométer távolságon belül eső községekben (városokban) tartanak, hasítottkörmű állatokat felhajtani tilos*.

Köbor (vándor) cigánynak a Dunántulról a Duna-Tisza közére átmenni (Átkelni), ilyen cigányt a Dunántulról a Duna-Tisza közére átvenni tilos.

Ujból csökkent a Péti Só ára

A Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt. igazgatósága — miután sikerült a Péti Só termelési és szállítási költségeit leszállítani — ezt a költségmegtakarítást vevőinek kívánja juttatni és ezért

a 17%-os műtrágya (Péti Só) árát 17 pengőről 15.60 pengőre szállította le.

Ez az ár 1 métermázsza Péti Só ára vagontételben véve, bármely magyarországi vasútállomáson. A gyár igazgatósága az árleszállítással is igazolni akarja azt, hogy az ipari árak-

nak a mezőgazdasági árakhoz való igazodása nem lehetetlen. A belső költségek leszállításával igenis lehetséges az ipari termékek árszintjét leszállítani s ezzel a fogyasztásból eddig kivülrekedt nagy néprétegeket a fogyasztásba bekapcsolni. A Péti Nitrogén Műtrágyagyár igazgatósága ezzel a lépéssel a kormány törekvéseit is igyekszik támogatni.

Ha összehasonlítjuk a környező országok nitrogénműtrágyáinak árát a Péti Sóval, úgy kitűnik, hogy ma a Péti Só a legolcsóbb műtrágya.

A burgonya legkisebb termelési ára

A földművelésügyi miniszter 1938 július elsejétől kezdődően további intézkedésig a belföldi forgalomban szállítandó újtermésű *étkezési minőségre válogatott burgonya* métermázsánkénti legkisebb termelői árát budapesti paritásban az alábbiakban állapította meg: *nyári róza és Gűl-baba* 8, egyéb fajták 7 pengő. Két centiméter átmérőnél kisebb, apró burgonyáért a fenti áraknak legalább a fele (50 százalék) fizetendő. A fenti árakból Budapesttől 250 km-nél messzebb fekvő állomásokról érkező szállítmányoknál *kizárólag a 16/C kocsiosztály fuvardíja, 250 km-nél közelebb fekvő állomásoknál pe-*

dig kizárólag a 15/C kocsiosztály fuvardíja vonható le. Más címen (követve, mérlegdíj) levonás nem esz-közölhető. Budapestet kívül más belföldi rendeltetési állomásra szállítandó burgonyák legkisebb termelői ára ugyancsak az alábbiakban állapították meg: *nyári róza és Gűl-baba* 8, egyéb fajták 7 pengő. Két centiméter átmérőnél kisebb, apró burgonyáért a fenti áraknak legalább a fele (50 százalék) fizetendő. Székérfuvarral Budapestre hozott burgonya legkisebb termelői árát az említett rendelet a fenti áraknál métermázsánként 30 fillérrel magasabban állapította meg.

Ezért kell a szesz törvény!

Néhány nappal ezelőtt vált törvényvényé a kormány szesz törvényjavaslata, amelyet meglehetősen részletességgel ismertetett már a Vasárnap. A kérdés fontosságának megítélését megkönnyítendő, az alábbi adatok felsorolásával kíséreljük meg a szesztermelés terén fennálló állapotokat áttekinthetően vázolni.

1935. évben 277 szeszgyár működött a csonkaország területén. Ebből 9 volt ipari szeszgyár, 268 pedig mezőgazdasági szeszgyár. A 277 üzem előállított összesen 296.510 hl szeszt;

a 9 ipari szeszgyár az évre megállapított 240 ezer hl-es keretből 80 ezret.

a 268 mezőgazdasági pedig 160 ezer hl-t, amely mennyiséghez még az év-ről-évre megállapítani szokott pótkeret járult. Az évi átlagtermelés tehát — csak a törzserketet véve a számítás alapjául — *egy-egy ipari szeszgyárnál 8888 hl, egy-egy mezőgazdasági szeszgyárnál pedig 597 hl volt, az ipari szeszgyárak évi termelési átlaga tehát mintegy tizenötösröze volt a mezőgazdaságiak átlagának.* A pótkeret engedélyezése az ipari gyárak évi átlagát 12.000 hl-re, a mezőgazdaságiakat 780 hl-re emelte; ilyenformán

az ipari szeszgyárak termelése már meghaladta a mezőgazdaságiak termelésének tizenötösrösét.

A kisüstösök termelése évi 20—25 ezer hl-t tett ki. Minthogy a kisüstösök száma 1921-től 1935-ig 260-ról 1461-re emelkedett, egy-egyének évi termelési átlaga 180 hl-ről alig egy tizedére, 19 hl-re hanyatlott.

Ez a néhány szám meggyőzhet mindenkit arról, hogy a szesztermelés eddigi rendje mellett erősen háttérbe szorultak a mezőgazdaság és főként a mezőgazdasági kisemberek érdekei. Ezen a visszas helyzetben változtat a kormány akkor,

amikor a szesztermelés teljes visszautalja a mezőgazdaság körébe,

az értékesítés megszervezésére és irányítására pedig maga vállalkozik, végtétve annak a helyzetnek, végtétve mellett a mezőgazdaság melléktermékinek a feldolgozó ipari szeszgyárak nagyobb haszna volt, — a magánkézen lévő, kartellbe tömörített értékesítés mellett — mint annak a mezőgazdasági kisembernek, akj a szeszgyártáshoz felhasznált melléktermék főtermékét termelte.

Kitűnő szakkönyv a baromfitenyésztésről

A könyv részletes áttekintést nyújt az összes idevágó szakismeretekről és behatóan foglalkozik egyes nehezebb szakkérdésekkel. A bevezetés után a tenyésztéssel, a takarmányozással, a baromfiak ápolásával és gondozásával hosszabb fejezetekben részletesen foglalkozik és magas színvonalon álló tudományos megállapításokat közöl. A tenyésztési kérdések elintézése után a hasznosítás kérdését tárgyalja és szakszerű tudományossággal, részletesen beszámol, hogy szokták értékesíteni ezidőszert a baromfiakat. Az

üzemtan érdekes fejezete a könyvnek, amely összefoglalja, milyen üzemekkel lehet hasznosítani a baromfit és végül részletesen szól a baromfitenyésztéséről és az ellenük való védekezéséről. A könyvet 181 ábra és 8 színes kép díszíti. A könyvnek címe: *„Baromfitenyésztés”,* terjedelme 248 oldal; szerzője a kitűnő Winkler János, a Baromfitenyésztők Lapja” szerkesztője. *Ára 7 pengő és 20 fillér, az ajánlott kiadás díja 90 fillér.* Megrendelhető kiadóhivatalunkban. Winkler János „Baromfitenyésztés” című könyve kiváló szakkönyv, amelyet melegen ajánlhatunk a hazai baromfitenyésztő közönség figyelmébe,

A tavalyinak negyedére esett a gyapjú ára

Az Országos Mezőgazdasági Kamara újfolaj felhívta a kormányzat figyelmét a gyapjúárak zuhanásának súlyos következményeire. Az idén a gyapjúért a gazdák 25 százalékkal alacsonyabb árat kapnak, mint tavaly, de ugyanakkor viszont a késztermékek ára semmiel sem csökkent. A gyapjúárak letéréseiből tehát a fogyasztónak nincs semmi haszna, ellenben a juhtenyésztők súlyosan károsodnak. A jelenlegi alacsony gyapjúárak mellett nem térülnek meg a termelés költségei sem. Szükségesnek tartja a kamara, hogy a gyapjúárak legalább a termelési költség színvonalára emeltesse, mit az elmúlt évi gyapjúárak visszaállításával lehetne elérni.

Az év végéig lehet kérni a Sebesültek Érmét

A honvédelmi miniszter a Sebesültek Erme igényjogosultságának utólagos elismerését célzó kérvények előterjesztésének határidejét 1938 december 31-ig meghosszabbította. Ilyen kérvények azonban csak azok részéről terjeszthetők elő, akiknek a Sebesültek Érméje a *Károly-csapatkereszt megszerzése végett van szükségük.* A kérvényeket a lakóhely szerint területileg illetékes vegyesdandárparancsnoksághoz kell előterjeszteni.

Az érdekeltek kérvényüket a meghosszabbított határidő lejártá előtt annyiival is inkább terjesszék elő, mert a *határidőt semmire sem hosszabbítja meg újból s az 1938 december 31-ike után beérkezett kérvényeket nem veszik figyelembe.*

Csökkentek a cementárak

Az ellenőrzés országos kormánybiztosa befejezte azokat a tárgyalásokat, amelyeket a cementárak csökkentése ügyében a kartellbe tömörült vállalatok képviselőivel folytatott. A tárgyalás eredményeképpen július 1-től kezdődőleg a magánfogyasztás célját szolgáló cement ára helyt feladóállomás q-ként 25 fillérrel csökkenteni fog.

Végül a vállalatok szorékálni kívánván a mezőgazdaság érdekeit és fejlődését lehetővé, arra is kötelezettséget vállaltak, hogy az *igazolatlan trágyagödörök létesítésére felhasznált cementmennyiség árát is ugyancsak 2 pengővel csökkentik az eddig fennálló árakkal szemben, helyt feladóállomás.*

Olaszországba érkeztek a magyar gazdái

A Falu-Gazdaszövetség magyar-olasz gazdái fu csereakciójának magyar csoportja Szekeres László dr. h. igazgató vezetésével Rómába érkezett, ahol az olasz gazdasági munkások szövetsége részéről Lambert osztályfőnök és Giordani képviselő, a Frontharc-szervezet részéről pedig Capelli csoportvezető fogadta őket. A magyar gazdái fu különböző vidékeken való elhelyezése rövidesen megtörténik. A magyar gazdái fu, a határra érkezve, üdvözlőtáviratot küldte Mussolininek, aki Ciano gróf után a következőket válaszolta: *„A Duce örömmel vette szívesen táviratukat, amelyért őszinte köszönetét küldi.”* A magyar gazdái fu tisztelő látogatást tettek Starace főtitkárnál és Rossoni földművelésügyi miniszternél is,

KIS VASÁRNAP

A sárkány

Pista, Jóska, Jankó, Dani
Nem győznek papírt hordani,
Olyan sok kell a Ferkónak,
Hogy nem bírná ek egy csónak.
Zöld, piros, kemény és puha,
Csipkés, mint ünnepelőruha,
Papírcsokó, kép akárhány,
Hogy szép legyen,
Hogy nagy legyen
Az új sárkány!

Két nagy szeme, szörnyű szája,
Orrot is pingálnak rája,
Farka hat rőf, széle három,
Foga szétáll, mint egy várom,
Bekapná a táltos lovat,
Ha jönne tündéri fogat,
Eltűnnék az aranybárány,
Ugy bekapná
És felfalná
Az új sárkány!

Pista, Jóska, Jankó, Dani
Nem is tudnak mit mondani,
Csak hápognak, ujjonganak,
Hogy megrezdülnek a falak.
Most lesz, ami nem volt soha:
Égig repül ez a csoda!
Eltörpül majd a hegyvárkány
S a csillagok
Főlött ragyog
Az új sárkány!

Nosza, kész is, spárgát ide!
Hozzák is rögtön izibe.
Ez két rőföt, amaz hármát,
Felturják az egész házat.
A lekváros faszekak
Zárhatja ezután lakat.
Ha lekvár van is a spárgán,
Csak szép legyen,
Messezse menjen
Az új sárkány!

De repül is, mint a szélvész!
A gyerekhad ég felé néz.
Tyűh! — ez a világ csodája,
Tán fel is űménék ráj!
Hogy az égig repüljenek!
De elhul a sok hős gyerek:
Sikos a lekvár a spárgán
És kioldva
Bucsut mond a
Huncut sárkány!

MÉZES JÁNOS

Fejtörő:

- em
- z
- éni
- ál
- r
- ár
- ér
- an
- ll
- ap

(Megfejtése: Szent István)

Huszonnégy év múlva haza-
érkezett Leszko Márton
hadifogoly

Huszonnégy évvel ezelőtt, 1914-ben Szanac galiciai falu mellett esett hadifogságba Leszko Márton békéscsabai földműves, soprontanyai lakos. Leszko, akit időközben holttányitva nitottak, most, június 28-án hajnalban váratlanul hazaérkezett Békéscsabára. Leszko hazaérkezése után nyomban kiment régen látott család-jához Sopron-tanyára, ahol szívbe-markolóan megható jelenetek játszódtak le az egymástól negyedszázadig távollévő férj és feleség között.

A huszonnégy évi hadifogság után hazatért magyar hadifogolyt nemcsak családja, rokoni és ismerősei, hanem az egész város lakossága nagy szeretettel veszi körül.

A FALUSI OTTHON

Nyári befőzések

A befőttekre öntendő cukorszörpnek nemcsak megfelelő sűrűnek, de teljesen tisztának és szintelennek kell lennie. Ha túlhoszu ideig tart a szörp besűrítése, akkor sárgás és karameillizű lesz. Ha a szörpöt már előfőzésre is használtuk és zavaros, deríteni kell oly módon, hogy egy tojásfehérjét kemény habbá verve a felfőzött és kissé lehűtött cukorszörpbe keverünk, aztán a szörpöt lassan felforraljuk, pár percig főni hagyjuk és a tetején összegyűlt tisztátalan habot leszedjük. A sterilizálásnál gondosan ügyeljünk az előirt hőfokra és időtartamra; ugyanis, ha a sterilizálás a szükségesnél kevesebb ideig tart, elő a csirák maradnak a befőttekben, amelyek korai megromlását idézik elő, ha pedig túlhoszu ideig sterilizálunk, a gyümölcs szétfő.

Az üvegebe rakott gyümölcszemekeket úgy helyezük el, hogy közöttük minél kevesebb ür maradjon, mert a gyümölcs még a sterilizálásnál is levét veszít és mire elkészül, felfőtöltött befőttes üvegünk lesz. A szörp betöltése után az üveg peremétől számítva körülbelül kétujjnyi hely maradjon üresen. Ha ennél kevesebb levét öntünk rá, akkor a felső gyümölcszemekek lé nélkül maradnak és összeszáradnak.

Cserezsnye- és meggybefőtt készítésénél a gondosan kiválogatott, nem túlerétt hibátlan szemeket forró vízben megmoszuk és óvatosan lefejtjük száráról, hogy a gyümölcs husa meg ne sérüljön. Másfél liter víz és egy kg cukorból szörpöt főzünk, abban a gyümölcsöt egyszer átforraljuk, legfeljebb 1—2 percig hagyva benne a forró szörpben, aztán gyorsan szitára rakjuk és kihűlés után tiszta üvegekbe tesszük. A sterilizá-

lás ideje ropogós cseresznyénél 8—10, meggyénél 5—6 perc.

Ribizke- és egresbefőttnél a kocsnyálót megtisztított, megmosott gyümölcsöt üvegekbe rakjuk és egy liter víz-, egy kg cukor arányú szörppel öntjük le. Ha ribizkét és egrest nem mártásnak, hanem befőttenk teszünk el, akkor jóval sürűbb szörpöt főzünk. A sterilizálás ideje ribizknél 5—6 perc, egresnél 8—10 perc.

Kánya Terézia

Magyar konyha

Zöldhablevés. Egy kg zöldbabot megtisztítva és felvágva másfél liter vízben puhára főzünk. Zsemlyeszínű rántásba kevéssé, összevágott vörshagymát, késhegynyi paprikát adunk s hideg vízzel felöntve, berántjuk a zöldbabot, majd egy kis petrezselyemzölddel jól átfőzöl. Ecettel és tejjel lezestjük.

Lecső. Két darab apróra vágott vörshagymát, fél kg karikára vágott zöldpaprikát, fél kg csikokra vágott paradicsomot megsovya, kevés cukorral zsírban megpárolunk. Tojást egy virstliszeleket, rizst is szoktak beledadni.

Sajtos puding. 12 deka vaját habosra keverünk, majd 4 tojáshagymát, 1—2 darab főtt, áttört és megsózott burgonyát és egy kanál tejszínt adunk bele, majd hozzákeverjük a négy tojás kemény habját és egy csapot kanál lisztet. Vajjal kikent, liszettel formába öntve, forró vízben háromnegyed óráig főzzük, találas előtt kiborítjuk s kevés frissen olvasztott vajjal, reszelt sajttal meghintjük.

Arany szabályok

Fegyvereket töltetlenül rakj el, a töltényeket pedig zár alatt tartsd!

Aki jól kezd a munkához, már félig el is végezte.

Gazdatudnivalók

A POHÁNKA TERMESZTÉSE

A pohánka rövid tenyészidejű növény, amennyiben vetésétől aratásáig alig 10—12 hét telik el. Ez a körülmény lehetővé teszi azt, hogy a gabonafélék learatása után közvetlenül vessük el s így egyazon földterületről általa, mint másodtermény által, évente kétszer arassunk. Kiterjedtebb termelésének azonban akadályja az a körülmény, hogy a szárazságot nehezen viseli el. Mint-hogy pedig hazánk nagyobb részében aratás után az időjárás száraz szokott lenni, a pohánkának másodterménykénti termelése csak az ország nyugati megyéiben válhatott szokássá.

Ha elegendő nedvességet kap, akkor talaj tekintetében nem nagyon válogatos, de azért jobban érzi magát a lazább homokon és tőzezen, míg a kötött és meszes talajokon gyenge termést ad.

Vetési ideje május-július, kivételesen még augusztus vetése is sikerülhet. Mindig géppel, sorba, gabonátávolságra vessük, ha pedig földünk jó erőben van, akkor kétszeres gabonaszortávolságra. Kat-holdanként 32—40 kg vetőmagra van szükség. A mag 4—5 cm mélyre kerüljön a talajba. Vetés után, a kelés gyorsítására, jó hatású szokott lenni a hengerezés, kikelés és némi megérősítés után — gyomirtás és talajlazítás céljából — a sorok irányában végzett fozgalás. Más ápolást a pohánka nem kíván.

Érés, sajnos, nagyon egyenetlen. Ezért nem várhatunk az összes magvak teljes beérésére, hanem le kell kaszálni, mikor az első kőtésből származó magvak jól megérték. Nedvdus szára nehezen veszi a vizét, miért is

a lekaszás után jó lesz néhány napig rendszeresen száritgatni, csak azután kötni kévébe s így 10—20 kévé összealkotgatni, hogy minél több napfény és szárító szél juthasson minden kévéhez.

Másodterményként vetve 1 kat-hold pohánka 4—7 métermázsza magot szokott teremni. Főterménynek vetve majdnem kétszeresét! Kását és lisztjét emberi táplálkozásra is fel lehet, használni. Magvait elsősorban baromfival etetik, de hántolva bármely állat megeszi.

TEJESÉDÉNYEK ÉS KANNÁK TISZTOGATÁSA

A tejeseidényeket, illetőleg kannákat először hideg, de feltétlenül tiszta vízzel kell kiöblíteni. Nem volna helyes a tejeseidények tisztogatását meleg vízzel kezdeni, mert a meleg hatásra a tejfehérje alvadék formájában az erény falára rakódna, honnan kefével is nehéz lenne eltávolítani. A víz tisztaságára is nagy gondot kell fordítani! Az első öblítést kövesse egy keféles meleg (70—80 C°-os) lugos (2—3%-os szoda-) oldattal. A keféles (súrolás) nem nélkülözhető. A lug fontos, mert ez elszappanosítja és így vízzel kimoshatóvá teszi a zsíros szennyeződést. A lugos kefélés után következnek a forró (90—100 C°) vízzel mosás, esetleg gőzölés 2—3 percig gőzölökben. Végre befejezésül öblítsük a tejeseidényeket vízzel mindaddig, míg a kifolyó víz lugos voltát el nem veszi. A mosás után a kannákat és általában az összes tejeseidényeket lefelé fordítva száritauk ki, mert ez biztosítja az ellen, hogy a kanna rozsdásodjék és hogy a nedves edényfalra léginfekció következtében káros mikroorganizmusok telepedjenek.

A KERTIEPER SZAPORÍTÁSA

Az eper friss hajtású leveleit az indáról levágjuk és jól megmunkált földbe 20 cm sor- és 10 cm tőtávolságra szaporító ágyasba dugdoszuk, jól megöntözük, majd szármával vagy levagott füvel ritkásan beárnyékoljuk. Nagyon előnyös, ha az így gyökerezés céljából eldugdosott palánták földjének felszínét egy ujnyi vastagon érett apró trágyával beárnyékoljuk. A palánták augusztus végére annyira meggyökeresnek és kifejletnek, hogy akkor állandó helyre ültethetjük azokat. A szaporító ágyást naponta többször harmatszertien meg kell permetezni. A letermett szármacátöveket többször öntözük, mert azok ideai fejlődése biztosítja a jövő év bő termését. A hároméves kitermett töveket kiassuk, a földet megtrágyázza felassuk és oda már a nyár végén vagy ősszel terményt adó konyhakeri növényt vetünk vagy ültetünk.

MŰRAJ KÉSZÍTÉSE

A természetien dolgozó méhész nem engedi át, mehesét a véletlennek, hanem a rajok számát céltudatosan állapítja meg. Ha egy család tulnépes, akkor maga készít ebből új rajt. Nem helyes ezt főhordás előtt vagy alatt cselekedni, mert a mézszűret gazdagabb lesz egyetlen erős anyaraj kaptarában, mint egy népességében megfogvatkozott anyaraj és egy friss, új leányraj után. Főhordás után is csak a népes, telt mézeskamrával rendelkező családokból készítsünk rajokat.

A műraj kaptára tiszta legyen; homokdeszkájához tegyünk egy virágróport lépét. Ezután — lehetőleg a déli órákban — vegyük ki a népes rajból az összes fiasítási lépét és a rajta levő méhekkel együtt helyezük a műraj kaptarába. Ha a fiasítási lépéken nem lenne annyi méh, amennyi betakarásához szükséges, akkor 3—4 lépél még seperjünk méhet a műrajhoz. Végül tegyünk be a műraj kaptarába még két keret mézeslépet. Az öreg anya a régi rajnál (anyaraj) marad. A műrajhoz jusson friss pete, amiből ez majd anyát nevelhet. Ha fiatal, életerős tartalékanyánk van, természetesen ezt is betehetjük, de csak a műraj-készítést követő napon s ekkor is zárkában.

A LÓ „BOKÁZÁSA” ES „BEVÁGÁSA”

Ha a ló egyik lábával az ellenoldalt megéri, akkor „bokázik”, ha pedig a hátsóval az elsőt, akkor „bevág”.

A bokázás következménye néha csak a bőr lehorzsolása, máskor pedig in-, izület-, csontthartyagvulladás vagy csontpedés is lehet. A szabálytalan lábállás, hibás járás, rosszult patkolt lovak szoktak bokázni, különösen akkor, ha fáradtak.

A bevágás néha csak abban nyilatkozik meg, hogy a hátsó pata a mellő pata talpát, illetőleg patkóját veri. A kopácsoló hang hallgatása bizony nem nagyon kellemes a nyeregben vagy a kocsin ülő egyén számára. Ha azonban a patasarakhoz, a hajlító inhoz vagy a csontthoz ütődik, akkor a bevágás nyomában a leg-súlyosabb következmények is járhatnak. Bevágók az olyan lovak szoktak lenni, melyeknél a mellő lábak hátraállítottak, vagy a csüd hosszú és puha, továbbá az olyanok, melyeknél a hát rövid, vagy a hátsó végtagok has alá állítottak. De be- bevágó az olyan ló is, melynél a hátsó láb erősebb fejlettségű, ezért jobban, élénkebben dolgozik, a munkában kitartóbb, mint a gyengébb első láb.

MINDEN ÚJ
ELŐFIZETŐ a falusi
polgár tá-
borát erősíti

Julius hó

10 VASÁRNAP

Amália

11 HÉTFŐ

I. Pius p. Lili

12 KEDD

G. János, Izabella

13 SZERDA

Aneklit, Jenő

14 CSÜTÖRTÖK

Bonaventura, Eörs

15 PENTEK

Magdolna, Henrik

16 SZOMBAT

Karmel, B. A., Valtér

A nappal tartama július 16-án 15 óra 36 perc, a hét folyamán 11 perccel fog. — A hold fényváltozása: Hótdátte július 12-én.

Imrédy miniszterelnök nyitotta meg a nemzetközi légiforgalom nagygyűlését

A Nemzetközi Légiforgalmi Szövetség nagygyűlése június 30-án, csütörtökön délelőtt tíz órakor nyílt meg a parlament delegációs termében. A gyűlést Imrédy Béla miniszterelnök nyitotta meg, nagy tetszéssel és lelkesedéssel fogadott franciáival beszélde.

— Az aviátika a legneembesebb rendű emberi találmány, — mondotta többek közt a miniszterelnök — mert gyakorlatilag csaknem megszüntette a távolságokat, a földünkön élő egész emberiség egyetemességét valószínűvé és kézzelfoghatóvá tette. Az aviátika eddig ismeretlen és mérhetetlen világot nyitott meg előttünk. A testet öltött álom után új élet áll az emberiség előtt. Az ember meghódította a földet és a tengereket, de az *aviatika által lett igazán a világ ura.*

— Magyarország legjobb tehetsége szerint igyekszik kivenni részét ebből a nagyzerű erőfeszítésből. A budapest—bukaresti vonal felállítását után Önök itt-tartózkodásuk alatt egy másik új vonal, a *budapest—varsói vonal megnyitásának lesznek tanúi.* Ez az új vonal közvetlen összeköttetést fog biztosítani Észak-Európa és a mi államunk közt és szerencsés továbbfejlesztése a meglévő nemzetközi hálózatnak.

A miniszterelnök nagyhatású megnyitóbeszédét vitte meg Grosschmid István, a kongresszus elnöke közönte meg francia nyelven.

Szeged hőcsofata a kormányzóknak. Szeged város törvényhatósági bizottsága június 24-én tartotta rendes évi közgyűlését. A napirend előtt vitéz Imecs György dr. főispán emlekedett szavakkal emlékezett meg Horthy Miklós kormányzó 70. születésnapjáról, kiemelve, hogy Szeged népe a kormányzó ünneplésében annál bensőségesebben vett részt, mert a nemzeti megújulás polgárait Öfomlétsághoz történelmi időkben keletkezett kapcsolatok fűzik. A közigazgatási bizottság *táviratban fejezte ki hódolatát a kormányzó előtt.*

Rendület a tűzharcosok adójáról. A belügyminiszter valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez rendületet intézett, amelyben az 1914—1918. évi világháború tűzharcosai érdemeinek elismeréséről szóló törvényben kapott felhatalmazás alapján a honvédelmi miniszterrel egyetértően elrendeli, hogy az *igazol tűzharcosok adóját a törvényhatósági és a községi legfőbb adófizetők névjegyzékének összeállításánál kétszeresen kell számítani.* Ezt a rendelkezést első ízben az 1939. évre érvényes névjegyzékek összeállításánál kell alkalmazni.

Szeder Ferenc volt képviselő halálos gépkocsiszerveretlensége. Szeder Ferenc János dr. földbirtokos, gazdasági főtanácsos, Szentcsécs városának 1926-tól 1931-ig volt országgyűlési képviselője, az elmúlt hét egyik napján feleségével és két fiával gépkocsin a debreceni gazdagtelepre igyekezett, Szarvas határában a gépkocsi az árokba fordult. Szeder Ferenc János bordatörést, agyrázkódást és tüdővérzést szenvedett. A szentesi kórházba szállították, ahol *július elsején, pénteken délelőtt meghalt.* Temetése szombaton délután hat órakor volt *Szentesen,* igen nagy részvét mellett.

Házartási tanfolyam Mátészalkán. A Mátészalkán május hó 23-án kezdődött házartási (gazdasági) vándortanfolyam július 3-án fejeződött be. A vizsgálóműi tisztviselő *Streicher Andor dr.* alispán látta el. A tanfolyamra 29 növendék iratkozott be, akik szorgalmasan látogattak a tanfolyamot. A tanfolyam tanerői voltak: *Károlyiné Harsányi Lujza dr.,* gazd. s. tanár; *Kovács Margit és Szemcsányi Katalin.* Az egészégtant pedig *Köncz Lajos dr.,* vm. tiszt főorvos adta elő.

Új titkos tanácsos. Magyarország kormányzója a miniszterelnöknek a minisztérium nevében tott előterjesztésére altorjai *Apor Gábor* bárónak, a III. fizetési osztályba kinevezett rendkívüli követnek és meghatalmazott miniszternek a magyar királyi titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

Darazsjárás Angliában. Negyvenöt éve nem sujtotta Angliát olyan szárazság, mint az idén tavasszal. A nagy tavaszi szárazságnak egyik kellemetlen hatása a darazsak példátlan elszaporodása. Milliók rajokban röpöknek a darazsak az aszfaltos vidékeken. *Életveszélyes a kertekben eddigigot megjelenni.*

Meghalt Herceg Ferenc édesanyja. Sulyos gyász érte a legnagyobb élő magyar író, Herceg Ferencet. Édesanyja, özv. *Báthory Elekne* (előbb özv. *Hercegné Ferenc Józsefné*), szül. *Hoffmann Lujza* július 3-án, életének kilencvenhetedik esztendőjében elhunyt. A jószágos, finomlelkű uriaszony egészen a legutóbbi napokig teljes egészségnek örvendett. Fiával együtt élt a hívősvölgyi villában. Néhány nappal ezelőtt gyöngylkedni kezdett, ágyának dőlt és július 3-án, délután, felvéve az utolsó kenetet, fia karjában, minden szenvedés nélkül visszaadta lelkét a Teremtőnek. Temetése július 6-án, délután öt órakor volt a Kerespi-utj temetőben a római katolikus egyház szertartása szerint, rendkívül nagy részvét mellett.

Fililres gyorsvonatok. Az *Allamvasutak* igazgatósága közli, hogy július 10-én fililres gyorsvonatokat indít: *Szegedről Fonyódra és Miskolcra Hajtászosborszóra.*

Esterházy Pál herceg adománya tudományos célokra. *Esterházy Pál* herceg az orvosi tudományok kutató munka támogatására a jövő évre is jelentékeny összeget bocsát rendelkezésre. A folyó évben a mult csonka évvel együtt 66.000 pengő került kijelölésre, a jövő évre 50.000 pengő fog rendelkezésre állni. A pályázati hirdetést az orvosi lapok közlik.

Téplőlégép beszerzészallása Pestszent-erzsebeten. Július 4-én kora délelött egy sportrepülőgép *Pestszent-erzsebet* mellett kényszerleszállást hajtott végre. A gép vezetője, *Pippenbacher József* pilóta sulyosan megsérült. A *Magyar Légügyi Hivatal* a baleset okának kiderítése céljából a vizsgálatot folyamatba tette.

Hósi emléket avattak Győrött. A győri Hősök-terén július 3-án, vasárnap este leplezték le a hósi emlékművet, amely 1300 győri hósi halott emléket örökíti meg. Az emlékmű *Horvay János* szobrászművész alkotása. Az ünnepségen megjelent *Albrecht* királyi herceg is feleségével. *Valló István* h. polgármester ismertette az emlékmű létrehozásának történetét. Utána *Albrecht* királyi herceg mondta szoboravató ünnepi beszédet.

Ugyanarra a kötéltre akasztotta fel magát egy szerelmespár. Debrecen határában, az egyik *Öndödi-tanyán* különös módon követett el öngyilkosságot egy szerelmespár. *Mezei László* gazdasági cseléd megismerkedett a tanyán *Makol Juliana* szolgálóval és a fiatalok egy fél évig tartó barátság után elhatározták, hogy összel megtartják az esküvőt. A fu szülei ellenkeztek a házasságot és ez annyira elkészerítette a fiatal párt, hogy könnyen elhatározták öngyilkosságot követni. El. Július 5-én hajnalban *Mezei László* a fészerből leakasztotta a vendéglő oldali kötelét és a mestergereudára kötötte. A másik végére hurkot készített, azután a leánnyal együtt felállottak egy számlóra és a számlóyt kirugták maguk alól. Mire tetrikket észrevették, *mind a ketten halottak voltak.* A szerelmespár egy kötéltre akasztotta fel magát.

Pécs város tisztviselői fizetésük egy részét a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalpra auták. Pécs város tisztviselői és üzemi alkalmazottai belekaszolódott a *Horthy Miklós Nemzeti Repülőalpr* kiterjesztésébe és felajánlották fizetésük $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$ százalékát. Az összeg 3000 pengőt tesz ki.

Halálos autókatasztrófa. Vasárnap, július 3-án, délután a gödöllő—aszódi országúton egy magánautó, amelyet *Balogh László dr.* állatorvos hajtásí igazolvány nélkül vezetett, a 41. számú kilométerkönel az árokba fordult. Az autó utasai közül *Juris Mária* szörnyethalt. *Bindensei Mihály* sofőr és az autót vezető *Balogh László dr.* sulyosan megsebesült. A baleset okának megállapítására vizsgálatot indítottak.

A hercegprimás püspökké szentelte Tóth Tihamert

Serédi Jusztinián bíboros-hercegprimás, *Glattfelder* Gyula csanádi és *Hannauer A.* István váci megyéspüspökök segítségével Péter—Pál napján szentelte püspökké *Tóth Tihamér dr.* prelátus, egyetemi tanárt, a Központi Papnevelő rektorát, akit *XI. Pius* pápa május 30-án nevezett ki olbiai címzetes püspökké, egyben utódlási joggal *Rott Nándor* veszprémi püspök segédévé (koadjutorává).

A felszentelésen az egyházi és világi előkelőségek hatalmas tábora jelent meg. A kormányt *Hóman Béla* miniszter képviselte. A felszentelési misén, amelyet az új püspök a szentélyben felállított külon oltáron párhuzamosan mondott a hercegprimással s a két segédkező püspökkel, két égo gyertyát, két kenyeret és két hordócska bort ajánlott föl a bíboros-hercegprimásnak. A szertartás befejezése után tisztelői köldöttégeket fogadott az új püspök, majd ünnepi ebéd következett.

Közégek fejlődése. *Pánd, Tápióság, Tápiószentmárton, Farnos, Káva, Bénye, Sajóváralja, Kondó, Radostyan, Parasznya, Várbb, Emőd, Keresztospüspöki, Mezőkeresztes, Mezőnyugályi, Mezőnyárad, Nyeklád-háza, Onod, Vatta, Sajókápolna, Ostoros, Novaj* bevezetik a villanyszolgáltatást. A *csornai* kórházat 38 ezer pengős költséggel megnagyobbították. *Vajtán* kulturtermet építenek. *Józsa* egészségházat létesít. *Calldömök* szegény gyermekek részére otthont kíván építtetni, az építkezéshez 25 ezer pengőnyi államegylet kért a község. *Gödöllő* vízvezeték létesítését vette tervebe. *Tengőd* községházát és jegyzői lakot épít, *Lakócsa* tataroztatja a körjegyzői lakot és irodát, *Csikánd* tataroztatja a jegyzői lakot, *Vásárosnamény* új községházat épített.

Halál az autó kormánykeréke mellett. A fővárosi Margitihon szolgálatot teljesítő rendőrörszem július elsején este nyolc óra tájban egy autóra lett figyelmes, amely a hid közepén hirtelen megállt. *Adamant* az autózós és látta, hogy az autó kormánykeréke egy albt férfi van rádőlvé. Azonnal értesítette a rendőrörszem a meitöket, akik kivonultak a helyszínre és megállapították, hogy a *kormánykerékre* oszállt férfi halott. A rendörség megindította a nyomozást a szokatlan balesetet ügyében és megállapította azt, hogy az autó rendszámán *AD 823* és betéplapja *Deutsch József* Veszprémi néven van kiállítva. Az autó vezetőjének semmiféle irást nem találtak.

Öngyilkosság egy gól miatt. A lengyel fősözlőzáró *Lipineben* működő Naprozod futballklub kapusa *Kolender*, felakasztotta magát. Buculeuvelében azt írta, hogy egyesülete már évek óta eredménytelenül küzd az első ligába való bejutásért. Ez idén végre úgy látszott, hogy ez sikerülni fog, az utolsó mérkőzésen azonban egy gól mindent elrontott. Ennek ó, a kapus volt az oka s ezt nem tudta elviselni.

Tömegszállítását végezték a vörös hadsereg tisztikarában

Beavatott körök összeállítására szert felvén belül a vörös hadsereg 385 tábornokát, illetve tábornagyait mozdították el állásából. A tisztogatási akciónak többek között áldozata lett két tábornagy. Az összesen hat első osztálybeli hadseregarancsnok közül három tünt el, tizenhárom másodosztályú hadseregarancsnok közül tíz, a 193 hadseregarancsnok közül 57 és a 406 dandárpáncsnok közül 202. A vöröshadseregben végrehajtott tisztogatási akció a felsőbb tisztikarban elvégzett munka után a középső és alsóbb rangú tiszték sorára terjedt ki. A tisztogatási akció ezeknél a tisztéknél sok ezer áldozatot követelt.

KÖBE KELLENE VÉSNII...

„Szent István áldott Jobbia ma is irányt mutat a nemzet ezeréves útján. S ha mi, kegyeletes utódok, hódolni akarunk a magyarasz szent és bölcs vezérő szellemé előtt, azt őseinkhez és magunkhoz méltóan csak egy szent fogadalom alakjában tehetjük, midőn megfogadjuk, hogy minden képességünkkel és egyesített erőnkkel azon leszünk, hogy visszaszerezük Szent István országának hajdani fényét.”

(Részlet Horthy Miklós kormányzó szövegéből.)

Rövid
történet

AZ ÖRDÖG SZEKERE

IRTA: NYÁRY ANDOR

A learatott gabonátábla, mint valami régen borotválkozott óriás szakállal, tüskésen tarlózott a pusztán.

A sorban legutolsó arató szélesét suhintott kaszájával, a maroknyi buza szédelve hullott a földre, a kaszás megállt, megtörtölte a homlokát, aztán felsőhajtott:

— No, hála Isten, bevégeztük az aratást!

Szép, meleg idő volt, szinte pörkölt a júliusvégi nap. A buzatábla szélén toított akácfa árnyékozott. A kifáradt emberek odamentek, alája heveredtek, az aratógazda csapra verette a hordót s amint ilyenkor történni szokott, vidám lakomát csaptak. Étek, ittak, boldogultak.

A jó bor megoldotta Tilinkós Gyuri nyelvét. Ő volt az aratók mesemondója. Olyan hosszú meséket tudott, hogy sokszor két hétig is mondtta egyfolytában. Persze, az aratókról mesélt.

Azt mesélte, hogy az ördög egyszer hogyan megtrefálta őket. Este lefeküdtek s reggel — amikor felébredtek — a harmadik határban találták magukat. Az ördög elvitte őket az ördögszekeren, mert az aratógazda azt mondta, hogy ördögök máma már nincsenek, csak a régi világban voltak. Hát megmutatta neki, hogy az ma is vannak.

Az aratógazda nevével:

— Mesének ez is jó! — mondta a pipa mellől. — Aazonban én csak azt mondom, hogy az ördög manapság már nem jár a földön.

— No, no! — trefálkozott az egyik öreg. — Vigyázz, mert majd téged is elvisz a szekeren.

— Az ördögszekeren?

— Azon.

Az aratógazda megszívta a pipáját:

— Abból nem lesz semmi!

Több szó nem esett az ördögről. A muzsikás legény elővette a citeráját, rázendített a nótára, a többiek meg énekeltek. A bor, a nóta mellett hamarosan elfelejtették az ördögöt. De jókedvükben azt sem vették észre, hogy az égen haragos felhők sűrűsödnek s az éjszaka meg ott élákolódik az akácok szélén. Ittak. Mikorra a hordó bor elfogyott, rettentően beborrentettek. Mindenik beszélt, mindenik dalolt, de mert a nyelvük csak minden percben fordult egyet, olyan fura láma kerekedett, hogy az még a bábeli nyelvzavart is lefőzte volna. Utóbb már beszélni sem tudtak. Akkor lefeküdtek. Minthogy aratók voltak, a rendhez hozzászórtak. Mivel pedig kótyagos agyukkal azt gondolták, hogy most is aratnak, hát egymás háta mögé sorba feküdtek, úgy, mint amikor a buzában rendet vágának. Aztán elaludtak.

A pusztá, amelynek területén az aratók arattak, toronyirányban közel volt, alig pár köhajításra a fától, amely alatt a borban boldogult emberek aludtak. Húzták a lóbórt, hogy csak úgy zengett a tarló. Azt sem tudták, hogy a nagyvilágban mi történik. Ott pedig furcsa dolgok történtek. A felhő befogta az eget, észak felől éles szél kerekedett, az akácfa hajlott, a levelű suhogott, a száraz fűskebokor futott, mint a bolond. Fürtelmes idő kerekedett. A szél beledudolt az üres hordályukba, a legszelből fekvő aratót pedig megbájlta, a haját borzolta, a bajuszát lengette, hogy a gyökere majd kiszakadt. Hídege a legkisebb nyílással is a testéhez ferközött. Az arató eleinte buzakodott, mocorgott, fázott, aztán felébredt. Olyan részeg volt, mint a lók. Hirtelenében azt sem tudta, hol van. Felült, nézett, gondolkodott, aztán társai felé hátrafordult. Mikor azokat szép sorban fekvő meglátta maga mögött, nyomban fogott az esze. Úgy gondolta, hogy aratnak s most ő került a sor elejére. Felvette kaszáját, aztán nagy düllöngérezéssel elcifrálódott a sor legvégére s ott —

mint aki jól végezte dolgát — szépen lefeküdt és Isten nevében megint elaludt. A szél most békében hagyta, de most meg az ujonnan élre került emberbe kapaszkodott bele. A hidegre az is felébredt. Mivel pedig borus agyával ő is úgy gondolkodott, mint az első, mint afféle arató, hát ő is elment a sor végére, ő is beállt az „új rendbe” és elaludt. Most aztán megint történt egy kis baj. Az újabb helyesere folytán ugyanis most meg a harmadik arató került az első helyre. Mivel pedig a protekció, ő a csunya emberi folt, csak az emberek között divatozik, de szelországban nem ismerik, a szél ennek sem hagyott békét. Mit volt mit tennie, ő is felkelt, felvette a kaszáját s annak rendje-módja szerint, ő is beállt a „vendbe” aludni. Így ment egész éjjel. Mikor az idő hajnalra derengett, az egész horkoló-álvó társaság „megérkezett” a pusztára. Még a hordó is ott volt. A szél ugyanis addig-addig fútyogott, fútyorészett a lyukjába s addig-addig hajtotta, gurigázta a „vándorló aratók” után, amíg az is megérkezett. Közben a szél elphint s az aratók nyugodtan aludták álmukat.

A kisbéres járomba fogta az ökrököt és kialudt jökevében öles ostarálva nagyot durrantott:

— Bogár ne! Madár hó!

Az aratógazda felneszelt, ásitott, nyújtózott, aztán feltenerelt a fűbe s a szemét kinyitotta. Eppen a sor közepén feküdt. Pislogott; hunyorogott. Megdörzsölte a szemét, nézett jobbra, nézett balra. A hely igen ismeretlen volt előtte. Gondolkodott. Az esze lassan mozgott. Ez a hely nem az, ahol az este lenyugodtak. De ha nem az, akkor hol vannak? Ha pedig máshol vannak, akkor meg hogyan kerültek oda, ahol vannak? Arra bizonyosan emlékezett, hogy az éjjel meg sem mozdult... Hát akkor hogyan lehet, hogy máshol vannak! Hirtelen melege lett, felugrott. Meglátta a hordót. Az is ott volt. Erről most már bizonyosan tudta, hogy — amig aludtak — valaki hordóstól együtt elhurcolta az egész társaságot. De kicsoda?

Amint szorongó szemével a hordóra nézett, úgy látta, mintha a hordó lyukján egy parányi, bozontos-fejű ördög kidugta volna a fejét és jóízűen nevetett volna: Hahahaha! Meghökkenett. Mint fekete árnyék suhant át még mindig borgózós agyán Tilinkós Gyuri meséje:

— Az ördögszekere!

Úgy jártak, mint a mesébéli aratók. Az ördög elhurcolta őket, amiért a létezését megtagadták. Nagy zavarában már indult, hogy felkelti társait, amikor az elphint szél ismét feltámadt és szörnyű erővel tépni kezdte a sor elején fekvő pocakos Kanász Györgyöt. György eleinte túrta, állta az ostromot, majd álmosan felkelt; felvette kaszáját s anélkül, hogy a szemét kinyitotta volna, megindult a sor végére, ott lefeküdt és tovább aludt.

A gazda nagyot nézett:

— Hát ezt mi a csuda találta?

Az aratógazda menten megértette a rejtélyt. Nagyot nevetett a furcsa utazásn. Tudta már, hol vannak. Azt is tudta, miféle ördög hurcolta őket az éjszaka s amikor a vándorlásuk történetét elmondta aratóinak, azok is nevettek, de nem szóltak róla senkinek, nehogy az asszonyok megtudják és összejördüléskor a szemükbe vágják:

— Kendt is jobb lett volna, ha végképen elhurcolta volna az ördög az akácfa alól!

A mi költőink

IGAZGYÖNGYÖK

Piros róza

Elhervadt a piros róza,
szívemet a bánat nyomja.
Mig nyílt róza a kis kertben,
szívem a bánat kerülte.

Ha a róza nem hervadna,
árva szívem nem busulna!
Nincs örömem a világba,
csak a szép piros rózába!

K. FÖLDES IMRE (Kötelek)

Hullámzó buzakalász...

Hullámzó buzakalász,
Miért nem tudok feledni?
Egy édes kis szákeleány,
Miért tudok úgy szeretni?
Hullámzó buzakalász...

Hullámzó buzakalász,
Érte miért úgy epedek?
Ki sohasem lesz az enyém,
Olyan miért is szeretek?
Hullámzó buzakalász...

Hullámzó buzakalász,
Hirdél hideg hozzám az a szél?
Holdvilágos éjében
Magához miért sohasem hív?
Hullámzó buzakalász...

Hullámzó buzakalász,
Enyém már senki sem szeret.
Fáj a válás, memnem kell...
Zokog egy szív... Isten veled...
Hullámzó buzakalász...

KEREZSI ENDRE (Nagykalló)

Amerre jársz...

Amerre jársz, ne teremjen búbanat,
Tündérpálma verje fel az utadat.
Nap, hold, csillag mind csak Reád
ragyogjon,
Lábaid nyomán áldásvirág fakadjon!

Öltözzél fel hűségcsillag sugarába,
Fürrödjél meg a boldogság tavába.
Törülködés legyen csókoss szerelem,
Legyen rajta nefelejtésből a nevem.
Áldja meg az Isten aranyuszvedet,
Ha igazán szereted, az „enyémét”!
Mennyi fény szálljon guémámtel-
kedre!

Valahányszor én jutok az eszedbe!...

ÉKES-PAPP MÁRIA
(Diószivszló)

Találja ki!

— — — — — v á r = Itt esett el Petőfi.
— — — — — N — — — — — Jugoszláv megszállás alatti város.
— — — — — P E R — — — — — Régi, felvidéki diákváros.
— — — — — A D = Biharmegye hajdani székhelye.
— — — — — Á R = Régi bánzági város.
— — — — — L — — — — — Szepesmegyei város.
— — — — — A D — — — — — Régi bácskai város.
— — — — — D A = Erdélyi város.
— — — — — D A — — — — — A D = A Hunyadiak erdélyi vára.
— — — — — A = Magyarország legészakibb vármegyéje.
— — — — — T R — — — — — Püspökség, a hasonlónevű folyó mellett.

A fenti, nagymagyarországi helységnevek első betűit feltőlrol lefelé egybeolvasva, egy magyar király nevéét kapjuk.

A levelezőlapra írt megfejtéseket a Vasárnapi szerkesztőségnek címére (Budapest, V. Bátorhy-u. 24.) kell küldeni tíz napon belül. Elkészve érkező válaszokat nem veszünk figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik a rejtvényt helyesen fejtik meg.

Az ember képsége és akarata határtalan. Eddig nem tettek olyat, melynél nagyobbat ne lehetne végbeinni.

A világ nagyszerű képzelet által kormányoztatik. Minden tett előbb képzelet.

Adjatok egy ifjúnak bátor fellépést, megnyerő modort és mesterévé tesztitek a szerencsénél!

Egy kis mosoly

Az engedetlen fegyverest szidja B. börtönigazgató:

— Nem szégyenli magát, hogy ilyen megbotránkozató módon viselkedik a börtönben?

— Ha az igazgató urnak nem teszszik viselkedésem, dobjon ki a börtönből! — hangzik a válasz.

A tanító megkérli:
— Mi készül a gyapjuból?
Általános csend. Senki sem felel. A tanító felszólítja Gyurikát.
— Na, Gyurika, miből készül a te nadrágod?
— Mire Gyurika:
— A papám régi kabátjából.

A menyecske elmegy a boltba, hogy hengeret vegyen. Kérdezi, hogy darabja:
— 12 fillér — felel a boltos.
— No, hallja, a jélelki zsidó ott a felvégen tízért adja.
— Hát, lelkem, akkor csak vegye ott!
— De most nincs nekí.
— No, ha majd nekem nem lesz, akkor én is annyit adom.

Móricka elkésvé megy az iskolába és a tanító kérdése vonja:

— Miért késtél, Móricka?
— Tanító ur, kérem, nem jöhettem előbb. Itt a szomszéd utcában egy bácsi elvesztett egy százast, nagy csődület támadt, mindenki a pénzt kereste. És nekem meg kellett várom, amíg mindenki elment.

— Ezt én nem értem, — mondja a tanító — miért kellett neked megvárni, amíg mindenki elment?

— Azért, mert én álltam a százason.

A Németországban dolgozó magyar munkások fétről-fétre

a VASÁRNAP-ot olvassák!

LAPZÁRTA

Letartóztatták Szálasi Ferencet

Július 6-án, délelőtt hirdette ki a budapesti tábla szüneti tanácsa Szálasi Ferenc ny. őrnagy államfelforgatási bűnperében az ítéletét. A tábla Szálasi Ferencet három évi fegyházra ítélte. Az ügyész a büntetés súlyosbítására, a védő bűnösség megállapítása és a büntetés súlyossága miatt jelentett be semmisségi panaszt. A tábla Miskolczy Ágost főügyész-helyettes indítványára elrendelte a vádlott előzetes letartóztatását. Szálasi Ferencet nyomban átbeszítették a fogházba.

VÁSÁRÉS PIAC

GABONATÜZSDE

Készárúpiac. Buza 77 kg-os 22.45-22.90, 78 kg-os 22.75-23.20, 79 kg-os 23-23.40, 80 kg-os 23.15-23.50, rozs pestvidéki 16.20-16.30, más származású 16.30-16.50, zab elsőrendű 19-18.20, középminőségű 17.80-18, tengeri tiszántúli és egyéb állomásokról 17.90-18, finom búzapor 16-16.25, 8-as búzaliszt 20.50-21 pengő mm-ként.

Határidőpiac. Tengeri júliusra 17.55-17.60, augusztusra 16.58-16.90, szeptemberre 16.65-16.70 pengő 100 kg-ként.

Abrikaktakarmánypiac. Árpakorpa 14.80, horszóhéj 13.50, borsókonolyka 16.50, búzaktakarmányliszt 16.25-16.50, búzaktakarmányliszt 18, lenmagporgácsa 16.50, melasz 10, napraforgómagcsa 15.25, szárított répaszék 15, ropogácsa 13.50, rozskorpa 15 15.20 P mm-ként.

Magpiac. (Mauthner Ödön Magtermelő és Markterkedelmi Rt. heti jelentése.) Bihorhermányban az árak nem változtak. Szőcskötőknél a kínálat továbbra is élénk, ára tovább esett. Más laubhy. Új horszóhéj is megindult a kínálat, a többség elég jó, ízlet azonban még nem alakult ki. Pórhérszék iránt van érdeklődés, ebben a magfélében a terméskifutás igen kedvező. — A Budapesti Árs-és Értéktársaság hivatalos jegyzésű árs-ábróját, 100 kg-ként, Budapestben: Új káposztarepce 25.25-25.75, az feladólóállomáson: tőkmag nagyzemű 23-31, kizsemű 24.50-25, mák 120-130, biborhermag 50.50-51.75 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna Ia. u. 5.80-7.50, Ila. u. 4-5.50, lucernaszó, u. 5.80-8.50, lucernaszéna, ó 7-8, zabosbúkkönyvszéna, u. 5.20-6.20, kevert lucerna, u. 6.50, alomszána, rozs 3.50-5.80 P mm-ként.

Vágómarhávársár. Bika, tarka. Ia 60-64, Ila 46-50, IIIa 44-45, ökrök: magyar Ia 58, Ila 44-54, IIIa 40-42, tarka, Ia 60-65, kivételre 70, Ila 46-58, fehér, tarka Ia 65-62, kivételre 68, Ila 41-53, IIIa 36-40, növendék 48-64, kivételre 68, kicsontozni való 20-30 fillér kg-ként.

Tenyészmarhák és jarnosoklók. Ia beloldi jarnosoklók (tarka) és bedállítai való 110-60-74, Ia beloldi jarnosoklók (fehér) 60-74, mestérfélese 60-74, mestérfélese 60-74, fiatal, friss fejeltében 70-80 fillér kg-ként átlagoslag.

Borjú. Ia 77-81, Ila 70-76, IIIa 64-68 fillér kg-ként átlagoslag.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürü darabonként 50 kg súlyban 44-50, prima fiatal bárány páronként legalább 80 kg súlyban 46-52 fillér kg-ként, etetésitatis után gazdaságban mászáva, 3 kg súlylevoással.

Lóvásár. Igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 320-770, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 255-700, alarendelt 16 50-245, vágó 16 55-200 P darabonként.

Sertésvásár. Szedérsertés Ia 88-98, Ila 78-82, silány 70-77, angol tökesertés 94, angol sonkasertés Ila 80-92, fél-sertés szalonnával Ia 117-124, Ila 110-117, fél-sertés Ila 113-120, Ila 108-118, sózott szalonna 3 drb-os 127-130, 4 darabos 126-136, hátszalonna 28 kg-os 140-144, háj 140-144 fillér kg-ként.

Nyersbőr. Marhabőr, 40 kilónál nehezebb, magyar 80-85, tarka 90-95, a 40 kilónál könnyebb marhabőr 10 fillérről jobbra. Tarka bikabőr, 35 kg-ig marhabőrben, 36-40 kg-ig 20 százalékl, 41-50 kg-ig 20 százalékl, 51-60 kg-ig 30 százalékl, 60 kg-on felül 40 százalékl levonás. Borjúbőr, hosszalább 110-120, rövidlább borjúbőr 120-135, merinó juhbőr, zádsúlyban 60-70 fillér kg-ként. Mészáros lóbőr drb-ként 10-11 P, kisebb lóbőrárt 10-20 százaléklal kevesebbet fizettek.

Zsír és szalonna: Szalonna, olvasztani való 136-156, sózott 160-180, füstölt 180-240, háj 160-172, tepertő 160-220, sertészsír helybéli 160-176 fillér kg-ként. Halpiac. Harcsa, nagyság szerint 240-350, csuka 140-240, ponty 140-200, kárász 120-140, kompó 120-140 fillér kg-ként. Rák darabonként 8-60 fillér. Tej és tejtermékek. Teljes tej 30, lefelezett tej 10, tejszín 180-200, tejföl 100-120 fillér literenként. Teavaj 320-340, főzővaj 260-300, tehéntejű sovány 50-80, juhtúrós 160-240, kevert túró 140-180, juhsajt 160-240, trappista 200-260 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Tyúk 150-350, csirke, rántani való 90-150, sülti való 150-300. Leölt baromfi: Tyúk 160-180, csirke, rántani való 260-320, sülti való 240-300, ruca (ujdonosság) 150-200, hizott 120-180, lud (ujdonosság) 160-200, hizott 120-180, libamáj, nagy 500-600, kicsi 300-400 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 7.5-8, főzetojás 6-7 fillér darabonként.

Zöldség. Sárgarépa 10-18, petrezselyem 10-20, zeller 2-10, kalarabé 1-4, karfiol 20-40, vöröshagyma, makói 16-24, fokhagyma 10-30, fejleskáposzta 6-14, savanyított káposzta 36-56, kelkáposzta 6-16, fejlesaláta 4-10, tormu 40-80, burgonya (ujdonosság) 8-16, tömör csiperkegomba 60-150, mezei szőrgilgombha 120-160, édi vargánya 80-160, szárított 200-500, uborka, kovászolói való 16 30-48, nagy, salátának való 30-50, zöldpaprika, apró hegyes 2-8, nagy, tréleni való 8-28, tök, főző 8-12, paradicsom (ujdonosság) 200-320, vajbub 16-30, zoldborsó, hüvelyes 14-26, spargza 35-140, sóska 16-28, paraj, tiszított 36-60, Retek, Jánosparaj 6-14 fillér kg-ként. Houposretek csoportja 4-12 fillér.

Gyümölcs. Aszaltalma 130-180, szilval 120-160, zsvinölesiz 120-300, cseresznye, fekete 60-160, piros 48-140, sárga 48-90, meggy, nagyzemű 68-140, kizsemű 60-80, hájzsinbarack 90-130, ribizli 48-68, szanóca 30-140, kősméte 32-80, málna 80-140, zaid dió 40 80, dióhéj 360-450, mogyoróhéj 260-340, héjazott mandula 480-660 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes meggyes 460-520, fűszeres 380-450, rózsá 300-360, mák, kék 180-200, pergettett méz 160-180, kőmennyeg 200-300, szappan, szin 96-120, közönséges 56-96 fillér kg-ként. Borpiac. A borpiacban a szőlőerdős tovább tart és ma már az alföldi kistermek sem akarják boraikat 2 filléren alul eladni. Jobb minőségű borokért ennél többet is kérnek. Uradalmi tételek ára 2-2.5 fillér között mozog.

Szész és szeszestafók. A szeszestafók a múlt héten az összes szeszestafókat változtatva áron jegyezték. A gyümölcs-pálinkapiacon e héten élénk volt a kereslet és a gyér árukínálat folytán az árak drágultak. Törökviláginka 3.30, seprőlilika 3.50, szilviorium 3, barackpálinka 6.50, borpárlat 3.70-3.75 pengőkg terjedő áron kelt el. Az árak 10.000 liter-fokozatát II. táblázat szerint + 3 százalékl formailag át írték.

Idegen pénzesnek vételi és eladási ára 1938 július 8-án. Száz pengőnél többre kelti szárdarab: Angol font 16.65-16.85, dollár 326.20-340.20; kanadai dollár 332-337 pengő. — Száz pengőnél kevesebbre kelti szárdarab: Csehkorona 7.50-10.50; lengyel zloty 60-61.40; szerb dinár 7.15-7.70; francia frank 188.30-188.80; román leu 2.50-2.80; bolgár leva 3-3.60; olasz lira 16.90-17.90; svájci frank 77.10-78 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, VII. 10. Állat- és kirakóvásár: Csepel, Mezőbény. Kirakóvásár: Ráckeve. Ló- és kirakóvásár: Szőreg. — Hétfő, VII. 11. Állat- és kirakóvásár: Dobrárd, Hatvan, Karác, Paks, Seregélyes, Szécsény, Tiszaluc. Ló- és kirakóvásár: Mocsán, Sertés- és kirakóvásár: Özd, Kirakóvásár: Ráckeve, Szőreg. Lómarha- és kirakóvásár: Somlóvásárhely, Vörö. — Kedd, VII. 12. Állat- és kirakóvásár: Gáva, Hatvan, Szécsény. Szentgál Sertés- és kirakóvásár: Borsodnádasd. Ló- és kirakóvásár: Zalaegecszeg. — Szerda, VII. 13. Állat- és kirakóvásár: Abajszántó, Balatonföld, Hajdúnánás, Ostffyasszonyfa. Lóvásár: Csorna. — Ló- és kirakóvásár: Diószívöl, Zalaszántó. — Ló-, marha- és sertésvásár: Székeshérvár. — Csütörtök, VII. 14. Állat- és kirakóvásár: Balatonudvard. Ló-, marha- és sertésvásár: Devecser, Mezőkövesd. Sertés- és kirakóvásár: Dicsőgyőr. — Péntek, VII. 15. Állat- és kirakóvásár: Csenger, Gyula. — Szombat, VII. 16. Állat- és kirakóvásár: Gyula, Jánoshegy.

Arany- és ezüstpénzek ára

1938 július 7-én. Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 37 fillér; kétkoronás 74 fillér; átkoronás 1 pengő 97 fillér; régi egykoronás 1 pengő 14 fillér. 14 karátos tömörarany grammonként 3 pengő 20 fillér. Szármány kilogrammja 5800 pengő. Színezüst kilogrammja 94 pengő.

Budapest I.

VASÁRNAP, VII. 10. 8.45: Hírek. 9: Görögkatolikus szentmise. 10: Református istentisztelet. 11: Katolikus istentisztelet. 12.30: Hangverseny. 14: Hanglemek. 15: 1. Természetünk több öszl árpát. Legény Ödön előadása. 2. „Az egészséges burgonya termesztése”. Hüner Kálmán dr. előadása. 14.45: Hangverseny. 16.30: Versek az anyáról. 17: Cigányzene. 18.15: „Világfürdőn élek”. Hunyadi Sándor csevegése. 18.40: Zongora. 19.15: „A muzsikáló Arany János”. 20.05: Sporteredmények. 20.15: Hangverseny. 22: Táncczene, cigány és jazz.

Állandó közvetlések gőlkőnapokon:

6.45: Torna, utána hanglemek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Két felolvasás. 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó, időjárás-jelentés. 14.40: Időjelzés, stb. 16.45: Pontos időjelzés, stb. 00.05: Hírek.

HÉTFŐ, VII. 11.

12.05: Zongora. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákféltóra. 17: Felolvasás. 17.30: Jazz. 18.30: Előadás. 19: Operettelőzetek. 20: Két egyfelvonásos. 21.10: Magyarost. (Katonazene, tárogató, cimbalom, cigányzene.) 22: Katonazene. 23.10: Szalonnéz.

KEDD, VII. 12.

12.05: Balalajka zenekar. 13.30: Katonazene. 16.10: Asszonyok tanácsadóját. 17: „A „korokod”. Horn Zoltán dr. főorvos előadása. 17.30: Zongora, hegedű. 18.30: Táncczene. 19.30: Versek. 19.50: Mocsányi László és Lakos Tibor tréfája. 20.50: Hangverseny. 22.10: Cigányzene. 23.10: Jazz.

SZERDA, VII. 13.

12.05: Gordonka. 13.30: Hanglemek. 16.15: Diákféltóra. 17: Előadás. 17.30: Hangverseny. 18.15: Előadás. 18.45: Cigányzene. 20.25: „Cosi fan tutte”. Vigyora két felvonásban. 23.10: Jazz.

CSÜTÖRTÖK, VII. 14.

12.05: Hanglemek. 13.30: Katonazene. 16.15: „A befőzés”. Előadás. 17: Cigányzene. 18: Előadás. 18.30: Dalkör. 19.30: Előadás. 19.50: Zongora, gordonka. 20.20: „Nyul a bokorban”. Vigliték három felvonásban. Irta Nyáry Andor. 22.15: Hangverseny. 23.30: Táncczene.

PÉNTEK, VII. 15.

12.05: Szalonnéz. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákféltóra. 17: Felolvasás. 17.30: Jazz. 18.45: Külligy negyedóra. 19: Zongora. 19.30: „Zoborvidéki lakodalmi szokások”. Felolvasás. 20.35: Hanglemek. 21.45: Hangverseny. 23.10: Cigányzene.

SZOMBAT, VII. 16.

12.05: Enek, zongora. 13.30: Hanglemek. 16.15: Szőgyi György meséi. 17: Közvetítés, Kőszegről. 17.45: Cigányzene. 18.45: Magyarország és Németország Válogatott vízpilóta csapatának mérkőzése. 19.30: Katonazene. 21: „Nótaszilret”. Magyar dalek közvetítése a magfúszáigél Szabad Szünapadról. 23.30: Hanglemek.

Budapest II.

Vasárnap, VII. 10. 11.30: Cigányzene. 15: Rendőrzenekar. 17.40: Felolvasás. 18.15: Hegedű. 18.45: Felolvasás. 19.15: Hanglemek. — Hétfő, VII. 11. 19.25: Előadás. 20: Hangverseny. — Kedd, VII. 12. 18.30: Előadás. 19: Mezőgazdasági féltóra. 19.30: Hanglemek. 20.30: Cigányzene. — Szerda, VII. 13. 18.15: Hangverseny. 18.45: Előadás. 19.25: Hangverseny. 20: Táncczene. 21.15: Cigányzene. — Csütörtök, VII. 14. 18.40: Előadás. 19.05: Hangverseny. 20.25: Cigányzene. — Péntek, VII. 15. 19: Versek. 19.30: Hangverseny. — Szombat, VII. 16. 17: Táncczene. 18.15: Elbeszélés. 18.35: Zongora. 19.30: Mezőgazdasági féltóra. 20.25: Hanglemek.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Káposztáimnak rengeteg hernyó van, mivel védekezzem ellenük? (Egy előfizető). — Felelet: A permetező-víz 3-4 százalékl konyhasótt tartalmazzon.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

P. M. Örvény. Ön 1928 február elseje óta előfizetői lapunknak. Üdvözlét. — S. Sr. B-né Nagyótfalu. A beküldött szövegisményeket — melyek olcsóbban értektek be — érdeklődéssel olvastuk át; elismérés e sok türelme-re való munkáért. A részvényteltek közzététel felhasználjuk. — 17855. számu előfizető. 1. Környez elintézésének megőrzése iránt ahhoz a hatósághoz forduljon, amelyhez a környéket bevonultatja. Semmiesetre sem árt, ha a község előjárására a Fronthár, Környez önkormányzatát, a Mezőgazdasági tanácsot, vagy a pártvezetést támasztja is kéri. 2. A kálfőléte gyárak felvelelőrl és munkabérvisszonyairól felvilágosítás adni sajnos, nem tudunk, az idevonatkozó adatok beszerzése rengeteg ideje venne igénybe. elvárunk attól, hogy példánl a munkabérvétele vonatkozó adatok napról-napra változnak. 3. Érem növeljét minden további nélkül kérhet, ha jogosultsága van rá. Azoknak jár, akik arany vízeségy érmét kaptak, vagy a nagy özlít vízeségy érmét háromszor nyertek el. 4. Mezőgazdasági szakfőrdő-ségre legközelebbi tanácsadó rovatunkban kap választ.

Legújabb szabadalmu dugattyu nélküli gyümölcsfapermelőző készülék

Nincs benne bőr, gumí, sem fémugattyu. Nem romlik, nem kopik, szerzám nélküli, szabad kézzel szétszedhető. Használható bármilyen edényből, vagy hátüpatüóból, utóbbi esetben csak rossz permotóziógn tartály is alkalmas; belül onozva is kapható. Kérjen indítvány leírását a „Vasárnap”-ra való hivatkozással.

Gyártja: Takács Károly, név. MÁV előjáró. BUDAPEST, VI., Kerekes-utca 28. Telefon: 2-896-79.